

Vleesveebarometer

Rundvleesprijzen in de lift na onderhandelingen met supermarkten. ▶ P. 20

Agro-ecologie

De hamvraag is hoe we natuurlijke processen optimaal kunnen benutten in de landbouwsector. ▶ P. 34

Nick François: *“We verwachten dat alle andere globale kaders in agrarisch gebied worden geschrapt.”* ▶ P. 7

Boer&Tuinder

Boer in de kijker Willem Derynck ▶ P. 48

“Als Groene Kringer word je logisch ook Boerenbonder”

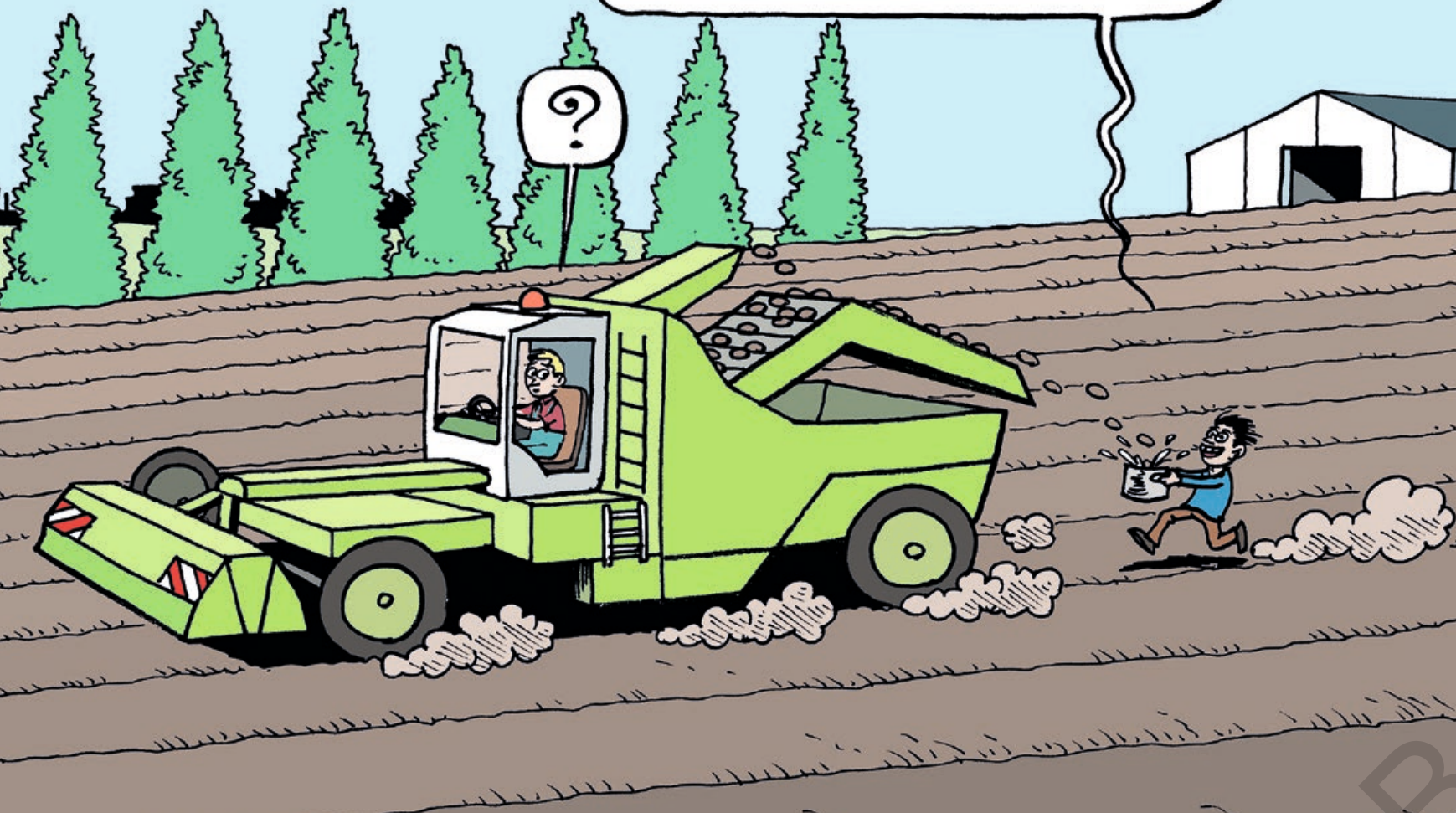

**BOEREN
BOND**

informeert

STEUNPUNT
DE ZÉÉR
KORTE KETEN

JAH! WE ETEN PATATTEN
VANAVOND!!!

Kim

Wil jij producten verkopen via de korte keten?

Als lid sluit je gratis aan bij het Steunpunt Korte Keten

De korte keten biedt een duurzaam afzetsysteem voor landbouwproducten. Starters en ervaren korteketenproducenten kunnen bij het Steunpunt Korte Keten terecht voor persoonlijk advies, interessante vormingen en kortingen. Als lid van Boerenbond kan je nu ook gratis lid worden van het Steunpunt Korte Keten. Zo geniet je alle voordelen van een dubbel lidmaatschap!

Ontdek alle info op www.boerenbond.be/ledenvoordelen

 **BOEREN
BOND**
biedt
ledenvoordelen

In dit nummer

Van de week

- 5 Natuurbeheerplannen: schrap alle globale kaders

Actualiteiten

- 8 Vakgroep Melkvee
9 Proef de zomer in De Smaakfabriek
10 Bioveiligheid varkenspest
11 Geen akkoord met graanhandel over droogkosten
12 Europa in 't kort

Sociale zaken

- 13 Blijft de kinderbijslag behouden als jongeren werken?

De markt

- 14 Commentaar bij de prijzen van vleesvarkens en zuivel

Teelttechniek

- 16 Bodempathogen steken kop op in natte omstandigheden
32 Vijf proeven in akkerbouwgewassen
34 Onderzoek naar optimale benutting van natuurlijke processen

Management

- 20 Vleesveebarometer

Vraag voor SBB-expert

- 29 Hoelang na overlijden moet aangifte van nalatenschap worden ingediend?

Regio

- 37 Agenda
38 Even bezinnen
39 Nieuws uit de provincie
50 Dagboek

Boer in de kijker

- 48 Willem Derynck uit Ardoioe

© COVERFOTO: DAVY COGHE

'Voor boer en tuinder' opnieuw bekijken

Van 1959 tot 1988 liep elke zondagnamiddag op de huidige VRT 'Voor boer en tuinder.' Een selectie van het programma is nu terug te bekijken op VRT Max.

Spaans praktijkonderzoek voor groenten en fruit

Net zoals in Vlaanderen heeft Spanje ook praktijkcentra die onderzoek doen om wetenschappelijke kennis, die praktijkrijp is, om te zetten naar bruikbare toepassingen op het bedrijf. In Valencia bezochten we Ava-Asaja.

30

Actueel van het veld

Veel bietenpercelen staan er proper bij dankzij een goede werking van bodemmiddelen. We zien echter door stress, moeilijke weersomstandigheden en het dichtslibben van de bodem deficiëntieverschijnselen optreden, met verkleuring van bladeren tot gevolg.

"Een bezoek op zitdag is steeds op afspraak. Deze zomer wijzigen enkele afspraken."

Karolien Vermeulen,
consulent Dienstbetoen ▶ P. 42

RAADPLEEG DE TABEL OP P. 51

“Laten we als sector onze verantwoordelijkheid nemen, want een nieuwe varkenspest kunnen we missen als kiespijn.”

Goedkeuring natuurherstelwet was donderslag bij heldere hemel

Maandag 17 juni, een donderslag bij heldere hemel was het. De Europese natuurherstelwet die maandenlang onderweg naar de uitgang leek, nadat de Raad van Ministers geen voldoende meerderheid gevonden had in maart, werd plots springlevend toen Oostenrijk en Slowakije hun kar keerden. Dat België zich onthield, kon niet weerhouden dat de wet gestemd geraakte tijdens de Europese Milieuraad.

Het rommelige en woelige proces dat voorafging aan de stemming, maakt dat er ernstige vragen gesteld kunnen worden bij de gedragenheid van de nieuwe verordening. Tot het laatste moment werd er gesleuteld aan de teksten om de lidstaten over de streep te trekken. De natuurherstelwet, die een verordening is die rechtstreeks door de lidstaten moet worden toegepast, verplicht lidstaten om ook buiten de Natura 2000-gebieden natuur te herstellen en te verbinden. Daarenboven volgen er ook doelstellingen voor het landbouwgebied, bijvoorbeeld het verbeteren van de aanwezigheid van de graslandvlinder of het verhogen van landschapselementen zoals hagen.

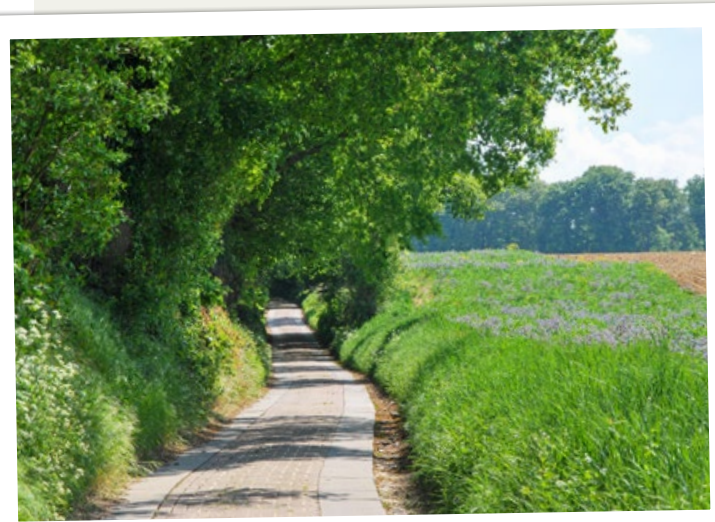
Landbouwers willen hun steentje bijdragen aan het verbeteren van de staat van onze natuur. Maar dan wel op de juiste plaats, op de juiste manier en met een redelijke kost. Er moet te allen tijden vermeden worden dat de nieuwe doelstellingen een impact zullen hebben op de individuele bedrijfsvoering en op de flexibiliteit die boeren nodig hebben om voor de voedselproductie in te staan.

De lidstaten hebben nu twee jaar de tijd om nationale natuurherstelplannen op te maken. Wij zullen er bij de Vlaamse regering op aandringen dat de landbouworganisaties deze keer betrokken worden bij de concretisering van deze plannen zodat ze haalbaar en uitvoerbaar zijn. Onze boeren kunnen een nieuw stikstofverhaal echt wel missen.

Intussen duikt de Afrikaanse varkenspest, die we nog maar net achter ons gelaten hadden, alweer op op zo'n 200 kilometer van de Belgische grens. Onze oproep bij de overheden naar bioveiligheidsmaatregelen binnen de gehele varkenskolom, maar ook sanitaire voorschriften voor buitenlandse transporteurs, werd alvast gehoord. Het FAVV heeft prompt gereageerd en deed een oproep aan de bevolking om voorzichtig te zijn. Ook het Agentschap Landbouw en Zeevisserij heeft onze oproep zeer snel ter harte genomen. En ook de uittredende ministers Borsus en Brouns hebben laten weten dat ze de situatie op de voet mee opvolgen.

Laten we als sector ook onze verantwoordelijkheid opnemen en er samen voor zorgen dat de Afrikaanse varkenspest niet opnieuw zijn ingang vindt in onze varkenshouderij. Ook als sector zullen we onze verantwoordelijkheid moeten tonen en net zoals we de afgelopen virusperiode goed aangepakt hebben, zullen we ook nu snel, secuur en strikt moeten handelen. Want onze boeren kunnen een nieuwe varkenspest missen als kiespijn.

voorzitter@boerenbond.be

© BOERENNATUURPLANNEN

Natuurbeheerplannen: schrap alle globale kaders

Het natuurbeheerplan Centraal Haspengouw wordt ingeperkt tot de gronden in het beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), zonder het uitgebreid globaal kader. Dat is goed nieuws en een eerste stap. “Het is voor Boerenbond echter in alle natuurbeheersplannen belangrijk om dat globaal kader te schrappen”, zegt Nick François, adviseur Natuur- en Biodiversiteitsbeleid bij de Studiedienst. Er is dus nog een lange weg te gaan.

Lieven Vancoillie / Illustraties: Joris Snaet

Wat is nu precies een globaal kader? “Dat is een ruime perimeter die de eigenaar of beheerder van een natuurgebied eenzijdig kan afbakenen binnen het goedkeuringsproces van een natuurbeheerplan”, legt Nick François uit, adviseur Natuur- en Biodiversiteitsbeleid bij de Studiedienst. Binnen deze perimeter willen de Vlaamse overheid en natuurverenigingen dat het natuurge-

bied op lange termijn kan uitbreiden. Echter, de percelen binnen deze perimeter liggen vaak in landbouwgebied en zijn in gebruik door professionele land- en tuinbouwers. “Eind 2022 bevond zich maar liefst 27.000 ha agrarisch gebied binnen globale kaders van natuurbeheerplannen. Dit betekent een aanzienlijke impact op de landbouwsector, aangezien deze gronden worden geïdentificeerd voor mogelijke

toekomstige uitbreiding van natuurgebieden. Daardoor ervaren land- en tuinbouwers onzekerheid over de toekomst van hun landbouwactiviteiten”, aldus Nick François.

Volgend plantseizoen effect?

De goedkeuring van een natuurbeheerplan brengt geen onmiddellijke veranderingen met zich mee. Voor de land- en tuinbouwers die actief zijn in deze gebieden, betekent dit dat er morgen geen bemestingsbeperkingen worden opgelegd en er ook geen voorkeurecht is voor de Vlaamse natuuradministratie of natuurverenigingen. Echter, de impact kan al merkbaar zijn in het volgende plantseizoen.

Wat wel direct van kracht wordt, is dat natuurorganisaties bij een natuurbeheerplan type 4 aankoopsubsidies tot 90% van het aankoopbedrag kunnen

krijgen voor percelen binnen de perimeter van het globaal kader, inclusief landbouwpercelen. Daarnaast kunnen eigenaars binnen deze perimeter gemakkelijker beheersubsidies verkrijgen als ze hun beheer afstemmen op de doelstellingen van het natuurgebied.

“Op deze manier streeft de Vlaamse overheid ernaar om het bestaande natuurgebied op lange termijn uit te breiden tot de volledige perimeter. Dat kan dus niet.”

De langetermijndoelstelling is dus duidelijk: de natuurgebieden uitbreiden ten koste van het huidige landbouwgebruik binnen de globale kaders. “Het is dan ook begrijpelijk dat land- en tuinbouwers, en ook wij, ons daartegen verzetten. De onzekerheid over de toekomst van hun landbouwactiviteiten groeit, aangezien hun gronden worden geïdentificeerd voor mogelijke natuuruitbreiding.”

Eenzijdige claim

Vanuit het perspectief van de land- en tuinbouwers die hier actief zijn is dit een eenzijdige claim op de grond waar zij al generaties lang voedsel op produ-

“Schrapping van globale kaders, ook in andere dossiers die de voorbije jaren werden goedgekeurd.”

ceren. “De realisatie van een globaal kader (door aankopen) zal op lange termijn zorgen voor een verdere versnippering van een nu nog vaak aaneengesloten landbouwgebied. Dit staat vaak haaks op visie- en beleidsdocumenten zoals ruimtelijke structuurplannen of herbevestigde agrarische gebieden waar de Vlaamse overheid besliste om deze gebieden te voorzien voor de land- en tuinbouwsector.”

“Als deze visie er (nog) niet is, is een globaal kader eveneens een voorafname op een ruimtelijk proces (een RUP bijvoorbeeld) waarbij met alle administraties en lokale besturen gekeken wordt wat de beste manier is om bepaalde beleidsdoelstellingen te realiseren én waarbij er een grondige

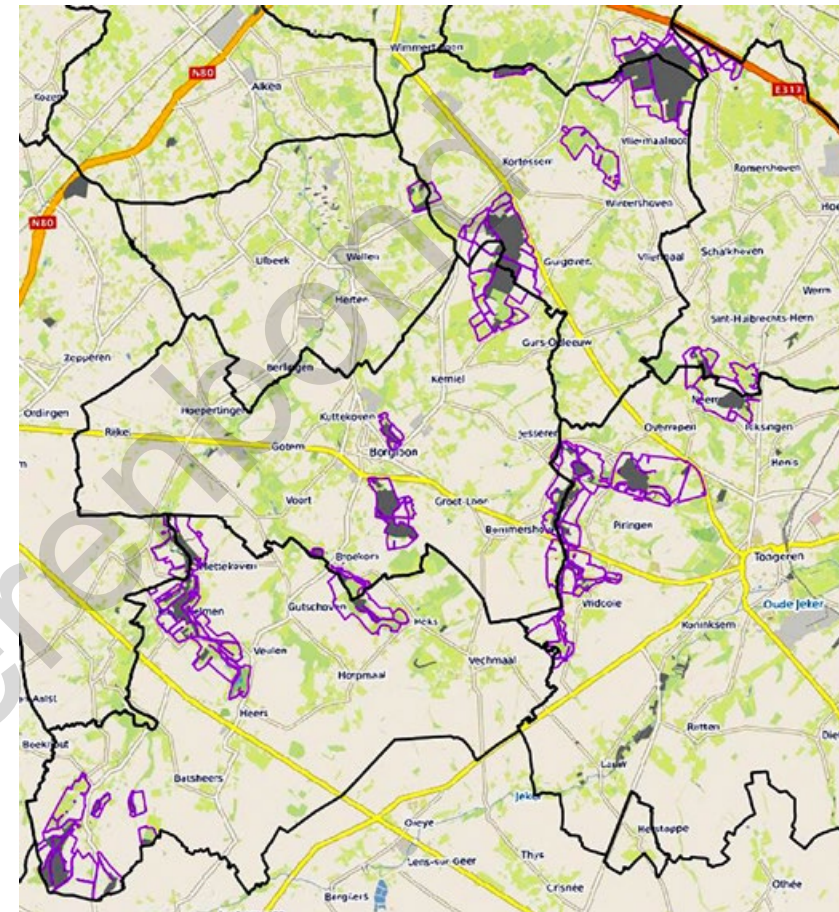
advies- en inspraakprocedure loopt.” Daarom is Boerenbond van mening dat een globaal kader absoluut niet thuishoort in het agrarisch gebied.

Het natuurbeheerplan voor Centraal Haspengouw wordt nu vast ingeperkt tot de gronden in beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), zonder het uitgebreid globaal kader zoals voorzien was in het ingediend plan. “Hiervoor werd een oppervlakte van 1493 ha (het zogenaamd ‘globaal kader’) uit het oorspronkelijke beheerplan gehaald, waarvan 100 ha herbevestigd agrarisch gebied. Deze schrapping zorgt ervoor dat er geen voorafname plaatsvindt op toekomstige uitbreidingen van de al aanwezige natuurgebieden. Maar dat deze enkel kunnen als ze in onderling overleg worden overeengekomen tussen alle actoren in het kader het landschapspark Hart van Haspengouw: “Bij de verdere uitbreiding van de natuurgebieden van Natuur en Bos zullen alle actoren betrokken worden in het bredere kader van landschapspark Hart van Haspengouw.”

Ondersteuning leden

“Net zoals in andere dossiers hebben we ook in Haspengouw onze leden ondersteund in het opmaken van individuele bezwaarschriften, tijdens de publieke consultatie. Daarnaast hebben we zelf een grondig onderbouwd collectief bezwaarschrift opgemaakt vanuit onze structuren”, aldus Nick François. “Ook organiseerden we een actie aan het VAC in Hasselt waar we, samen met enkele afvaardigingen namens de actiegroep fruitteilers, een overleg hadden met ANB en gingen we in overleg met de lokale besturen in functie van de opmaak van hun gemeentelijk advies.”

Het natuurbeheerplan van Centraal Haspengouw is een van de vele dossiers die het laatste jaar in publieke consultatie gingen, ook in andere provincies werden er zowel door Natuur-

Kaart van het natuurbeheerplan Haspengouw waarbij het globaal kader bij de recente definitieve goedkeuring werd geschrapt.

punt als door ANB zeer ruime globale kaders ingetekend die voor heel wat ongerustheid zorgden bij onze leden. Denk maar aan de Velpevallei in het Hageland, Breeven in Antwerpen of de Uitkerkse Polder in West-Vlaanderen met globale kaders die vele malen groter zijn dan de effectief deelnemende percelen in het natuurbeheerplan en met grote gevolgen op lange termijn voor de landbouwers die nu actief zijn in dit gebied. Vanuit Boerenbond en onze plaatselijke structuren hebben we ons ook hier zowel via bezwaren als via acties verzet tegen de inkleuring van de globale kaders in het agrarisch gebied.

Alle globale kaders schrappen

“We vragen uitdrukkelijk dat de correcte redenering ook wordt doorge-

trokken bij goedkeuring van de andere natuurbeheerplannen. We verwachten dan ook dat alle andere globale kaders in het agrarisch gebied worden geschrapt. Dit geldt bovendien niet enkel voor dossiers die nog moeten goedgekeurd worden, maar eveneens voor dossiers die de afgelopen jaren al werden goedgekeurd”, besluit Nick François. ■

“De impact van natuurbeheerplannen zou volgend plantseizoen al merkbaar kunnen zijn.”

Nick François
Adviseur Natuur- en Biodiversiteitsbeleid
nick.francois@boerenbond.be

Wat doet Boerenbond?

De absolute noodzaak tot een gewijzigde aanpak over natuurbeheerplannen werd opgenomen in ons politiek memorandum dat je vindt op www.plattelandmetstem.be.

- Er wordt geen (H)AG meer toegelaten in de globale kaders. Natuurbeheerplannen mogen enkel en alleen nog dienen om de groene bestemmingen te realiseren;
- Er wordt een verplichting tot verantwoording van het inkleuren van het ruimere globale kader ingevoerd, gezien dit op basis van de huidige wetgeving ontbreekt;
- Alle eigenaars en gebruikers worden individueel aangeschreven, zowel bij opstart van de goedkeuringsprocedure als na definitieve goedkeuring. De termijn van publieke consultatie wordt verlengd tot 60 dagen;
- De goedgekeurde natuurbeheerplannen, de bezwaren en verwerking hiervan worden publiek beschikbaar gesteld. Momenteel kunnen deze enkel opgevraagd worden bij het Agentschap voor Natuur en Bos, wat te vaak stroef verloopt.

Vakgroepen in beweging

Melkvee | Natte weersomstandigheden

De weersomstandigheden werken momenteel op het gemoed van elke melkveehouder. Er zijn heel wat regionale verschillen in het veldwerk dat nog moet gebeuren. De vraag is of de mais overal tijdig kan worden ingezaaid. Het is alleszins positief dat het wijzigen van de verzamelaanvraag werd verlengd tot 14 juni. Dit biedt veehouders de kans om de situatie op het terrein op te volgen en geeft iets meer flexibiliteit in de definitieve teeltkeuze. Deze weersomstandigheden zullen alleszins invloed hebben op de ruwvoerdekwaliteit en -kwantiteit dit najaar. Bovendien kon heel wat mest niet worden uitgereden, wat de druk op de opslagcapaciteit dit najaar zal verhogen. Ook naar de mestverwerking is dit problematisch aangezien het effluent ook maar beperkt is uitgereden. Voor de vakgroepleden is het duidelijk dat de Mestbank dit najaar soepel zal moeten omgaan met de inzaaidata voor vanggewassen, aangezien de meeste maispercelen niet voor 15 oktober zullen geoogst zijn. Daarnaast benadrukken ze nogmaals het

belang en de nood van een derogatie op grasland. Hopelijk maakt de nieuwe Vlaamse regering snel werk van MAP 7 inclusief de derogatie.

Melkvee | Toekomstige financiering AB Register

De melkveesector is vanuit het IKM-lastenboek sinds eind 2018 gestart met antibioticaregistratie via AB Register. Sinds augustus 2023 is de registratie ook wettelijk verplicht. De vakgroepleden erkennen het belang van AB Register. Het is een gebruiksvriendelijk en efficiënt systeem voor de dierenartsen om het AB-gebruik te registreren. Het is voor hen belangrijk naar de toekomst dat de sector haar verantwoordelijkheid blijft opnemen en dat AB Register blijft toezien op de registratie, datacontrole en benchmarking van het antibioticagebruik, in nauw overleg met de overheid. De huidige financiering van AB Register gebeurt via het Sanitair Fonds, maar dit is geen kerntaak voor het fonds. De vakgroepleden kunnen zich dan ook vinden in een rechtstreekse financiering door de melkveeouders. Het meest efficiënt is deze te organiseren vanuit IKM via de

melkgeldafrekening. Het is aangewezen te kijken naar de mogelijkheden om voor gemengde melkvee-vleesveebedrijven een differentiatie in de tarifiering te maken, aangezien AB Register geen dubbel werk heeft aan deze bedrijven. Uiteraard moet AB Register nog verder blijven inzetten op efficiëntiewinst om de kosten te drukken. Daarnaast blijft het enerzijds ook belangrijk te kijken naar projectmatige steun vanuit de overheid voor AB Register en anderzijds noodzakelijk om de kost van AB Register voor de veehouders in de keten te kunnen doorrekenen.

Melkvee | Vul- en spoelplaatsen

De vakgroepleden beseffen de uitdagingen die er zijn om restanten van gewasbeschermingsmiddelen in waterlopen terug te dringen en de beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen naar de toekomst te vrijwaren. Het vermijden van puntvervuiling bij het vullen en spoelen van het spuittoestel is hierbij zeer belangrijk. Zeker het vullen van het spuittoestel aan waterlopen wordt best vermeden in deze optiek. De vakgroepleden beseffen dat een verplichting tot verharde/overdekte vul- en spoelplaatsen voor landbouwers een verregaande inspanning is. Ze stellen echter vast dat de huidige wetgeving al in deze richting gaat waardoor iedereen die zelf nog wil blijven sproeien in de toekomst zal moeten mee evolueren. Ze pleiten daarom vooral om bij de implementatie van een verharde en overdekte vul- en spoelplaats maximaal maatwerk op de bedrijven toe te laten bij de constructie. Zo kunnen mogelijk kosten gedrukt worden. Bovendien is het cruciaal dat de opgevangen restvloeistof nog op de eigen percelen verdund mag worden uitgereden. Ze pleiten verder voor de nodige onder-

steuning vanuit VLIF om deze investeringen op de bedrijven te realiseren en een vlotte administratieve afhandeling om deze aanpassingen vergund te krijgen.

Melkvee | IBR en blauwtong

De vakgroepleden vinden het positief dat de nieuwe IBR-wetgeving is goedgekeurd. Dit schept duidelijkheid voor bedrijven met positieve IBR-runderen. Ook is er nu duidelijkheid rond de vergoedingen voor het opruimen van de positieve dieren. De vakgroepleden stellen vast dat de voorbije maanden er heel wat nieuwe IBR-uitbraken zijn vastgesteld, voornamelijk in West-Vlaanderen. Er is nood aan een goede opvolging van deze bedrijven. Ze beseffen dat het voor hervallen bedrijven niet evident is om op korte termijn vrij te geraken en de dieren te ruimen, ondanks de voorziene vergoeding. Maar in het belang van de volledige sector is het voor hen noodzakelijk om de voorziene timing aan te houden. De vakgroepleden zijn ook tevreden dat er eindelijk blauwtongvaccins ter beschikking zijn. Gelukkig zijn het aantal gevallen en de symptomen in Vlaanderen voorlopig nog beperkt. Een verplichte vaccinatie biedt volgens de vakgroepleden de beste garantie op bescherming, maar ze stellen vast dat deze visie door de overheid momenteel niet gedragen wordt. Ze hopen dan ook dat in eerste instantie veehouders vrijwillig hun dieren beschermen via vaccinatie. Ook al betekent dit een aanzienlijke kost, deze weegt niet op tegen de gevolgen bij een effectieve uitbraak van blauwtong met effecten op melkgif en vruchtbaarheid, zoals blijkt in Nederland. ■

Roel Vaes, adviseur Rundvee, Studiedienst

www.boerenbond.be/
sectorvakgroepen

Proef de zomer in De Smaakfabriek

PROMOTIE Binnen een goede week zwaaien de deuren van Rock Werchter (4 tot 7 juli) opnieuw open. Het grootste muziekfestival van België staat garant voor een unieke festivalbeleving, een line-up van wereldklasse én heerlijke festival food. Net als de voorbije jaren trekt het bovendien resoluut de kaart van lokaal lekkers in pop-upkeuken De Smaakfabriek. In samenwerking met Boerenbond stelt curator Loïc Van Impe de beste gerechten samen met ingrediënten recht van bij de boer.

Farm to festival

Rock Werchter zet ook dit jaar verdere stappen in een duurzame festivalorganisatie. Zo zetten ze bijvoorbeeld in op groene mobiliteit, meer herbruikbare energie, en stellen ze lokale alternatieven voor aan artiesten met speciale wensen op hun *riders*. In pop-upkeuken De Smaakfabriek serveert chef-kok Loïc Van Impe toegankelijke *farm to festival* gerechten, met ingrediënten recht van bij de boer. Wat dacht je van Werchterse mezze, linzendahl met zoete aardappel en Vlaamse quinoa of pepeso op

Toscaanse wijze? Je kunt het gerecht van de dag ontdekken via de Instagram-stories van Rock Werchter. “Maar ik beloof dat het lekker zal worden”, vertelt Loïc. Hij nam de proef zelf op de som, want voor de quinoa en het rundvlees ging hij een kijkje nemen bij hoeveslagerij Ten Halve van de familie Saelens in Herent. Het resultaat hiervan kan je bekijken op de Instagrampagina's van Boerenbond en Rock Werchter. “Onze Vlaamse boeren zijn wereldklasse. In een steeds meer verstedelijkt Vlaanderen is het contact tussen de boer en de consument verwaterd en weten we niet altijd meer waar ons eten vandaan komt. In De Smaakfabriek wil Boerenbond de festivalgangers op een laagdrempelige manier laten kennismaken met onze Vlaamse boeren, de veelzijdigheid van hun producten en waar uiteindelijk het eten op ons bord elke dag vandaan komt”, zegt Boerenbond-voorzitter Lode Ceyskens. ■

Petra De Becker, management assistant

www.rockwerchter.be/
Instagram: @boerenbond.be en @rockwerchterfestival

Vermijd Afrikaanse varkenspest, houd het bioveilig!

DIERZIEKTEN Bij Rüsselheim, in de deelstaat Hessen in Duitsland, werd recent een karkas van een wild everzwijn aangetroffen waarbij Afrikaanse varkenspest (AVP) werd vastgesteld. Rüsselheim ligt op ongeveer 200 km van de Belgische grens waardoor de dreiging voor varkenspest voor ons land reëler wordt. Boerenbond vraagt alert te zijn en roept, samen met het Agrofront en Pork.be, de federale en gewestelijke overheden op om de Taskforce AVP opnieuw samen te roepen en de preventiemaatregelen op te schalen.

Het dode dier bevond zich op meer dan 600 km van het huidig afgebakende gebied waarin het virus opgemerkt is en het is duidelijk dat menselijke activiteit aan de oorzaak van de besmetting ligt. Het is ongeveer 6 jaar geleden dat Afrikaanse varkenspest in ons land bij wilde everzwijnen in de provincie Luxemburg werd gevonden en dat had zware economische gevolgen voor onze varkenshouders. Dankzij een succesvolle bestrijding kon ons land eind 2020 vrij verklaard worden van AVP, maar pas sinds begin dit jaar kon de export van varkensvlees naar China terug op gang worden gebracht.

Extra maatregelen gevraagd
Nu het virus dichterbij onze grens is opgedoken, vragen we vernieuwde aandacht voor de strikte toepassing van de bioveiligheidsmaatregelen en het aanscherpen van de sanitaire voorschriften van varkenstransporten die in de risicogebieden zijn geweest. Verder is het absoluut noodzakelijk dat de everzwijnenpopulatie onder controle wordt gehouden. Daarnaast is het goed om werk te maken van een preventieve afrastering aan de landsgrenzen om everzwijnen tegen te houden. Bijzondere aandacht moet er ook zijn voor de sensibilisering van toeristen, jagers, buitenlandse werknemers en alle transport wanneer ze in risicogebied zijn geweest. Het is de voorbije jaren al meermaals gebleken dat het virus grote sprongen kan maken en dat kan alleen maar toegeschreven worden aan onachtzaamheid van mensen. ■

Wouter Wytynck, adviseur Dierlijke Veredeling, Studiedienst

i Bij nieuwe ontwikkelingen rond de Afrikaanse varkenspest vind je de laatste stand van zaken op www.boerenbond.be/AVP

IBR: schatters aan het werk

DIERZIEKTEN De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid heeft vorige week de eerste dossiers verdeeld aan de erkende schatters van rundvee. Het nieuwe Koninklijk Besluit IBR van 18 april versnelt en verstrengt de voorwaarden voor het afvoeren van besmette dragerdieren, maar er wordt wel een vergoeding voorzien voor deze dieren. De schatters nemen op korte termijn contact op met de besmette bedrijven.

Vergoedingen vanuit het Sanitair Fonds

Om de financiële gevolgen van het afvoeren van dragerdieren te verzachten, heeft de sector het engagement genomen om via een extra inningen een hoger budget te voorzien in het fonds om vergoedingen te geven. Ook minister Clarinval heeft vanuit de federale begroting 2 miljoen euro extra vrijgemaakt. Er werd wel rekening mee gehouden dat het grootste deel van dit bedrag bestemd moet zijn voor de bedrijven die weinig tijd hebben gehad om dragerdieren te vervangen. Het tijdstip van insleep speelt dus een rol in de proportie van de totale vergoeding die de veehouder krijgt.

Een vergoeding is enkel mogelijk voor een gE-positief dragerdier dat na 8 november 2023 rechtstreeks én binnen de wettelijk opgelegde termijn direct is afgevoerd naar het slachthuis. ■

Els Goossens, adviseur Diergeneeskunde, Studiedienst

i Meer informatie over deze vergoedingen staat op www.boerenbond.be/ibr-schatters

Geen akkoord met graanhandel over droogkosten

GRANEN Naar gewoonte is er jaarlijks in het voorjaar een overleg tussen de landbouworganisaties en Fegra, de federatie van de Belgische graanhandelaars, omtrent de receptievoorwaarden voor granen. De onderhandelingen over de droogkosten zijn daarin een essentieel onderdeel. In de onderhandelingen wordt gediscussieerd over zowel de evolutie van de vaste kosten (onder meer afschrijvingen van materieel) als over de evolutie van de variabele kosten (voornamelijk energiekosten). In tegenstelling tot het verleden verlopen de onderhandelingen sinds 2022 echter moeizaam. In 2022 verdubbelde Fegra de droogkosten na een forse stijging van de energieprijzen, terwijl er in 2023 'slechts' een prijsdaling was met 16,5% ondanks de daling van de energiekosten met maar liefst 44%. De landbouworganisaties gingen vorig jaar evenmin akkoord en de Fegra-receptievoorwaarden werden door de landbouworganisaties dan ook niet bekrachtigd. Dit jaar wordt het helaas niet anders.

Nieuwe berekeningsmethode

Concreet stelt Fegra voor 2024 een nieuwe berekeningsmethode voorop die in een aantal situaties andermaal leidt tot een verdubbeling van de

droogkosten tegenover 2023. Zelfs voor droog graan rekent Fegra voor het eerst een forfaitaire hogere droogkost aan, wat onaanvaardbaar is omdat dit helemaal niet strookt met de realiteit op het terrein.

Maak duidelijke individuele afspraken

Het ontbreken van een akkoord met landbouworganisaties houdt in dat elke graanleverancier ook dit jaar best individuele afspraken met zijn handelaar maakt omtrent de droogkosten die zullen worden aangerekend. In de tabel vind je alvast de richtcijfers voor de

droogkosten die voor 2024 door de landbouworganisaties op basis van evoluties van verschillende kostenparameters bekomen werden. Deze cijfers zijn tevens vergelijkbaar met de droogkosten die door een belangrijke Nederlandse speler aangerekend worden. Ze zijn richtinggevend en onderwerp van discussie voor een akkoord tussen een landbouwer en een graanhandelaar. Toch blijft Agrofront aandringen op een structureel overleg gezien de grote uitdagingen waar de sector voor staat. ■

François Huyghe, economisch adviseur, Studiedienst

Tabel. Richtcijfers droogkosten Agrofront

Vochtgehalte	2020	2021	2022	2023	2024
15,6 tot 16,0%	1,17	1,31	2,62	2,19	2,1
16,1 tot 16,5%	1,67	1,86	3,72	3,11	2,98
16,60%	2	2,23	4,46	3,73	3,57
16,70%	2,33	2,6	5,21	4,35	4,17
16,80%	2,66	2,96	5,93	4,96	4,75
16,90%	3	3,35	6,69	5,6	5,37
17,00%	3,33	3,72	7,44	6,22	5,96
17,10%	3,99	4,46	8,91	7,45	7,14
17,20%	4,32	4,83	9,65	8,07	7,74
17,30%	4,66	5,21	10,39	8,69	8,33
17,40%	5	5,59	11,16	9,33	8,94
17,50%	5,33	5,96	11,9	9,95	9,54

De extra kracht tegen de plaag **NIEUW**

- Versterkt preventieve schema's
- Onmisbaar in curatieve situaties

certisbelchim.be

Sporax (722 g/l (66,78% p/p) propamocarbe-HCl, 9820P/B) is een product van Globachem N.V. Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees aandachtig het etiket met productinformatie vóór gebruik. Zorg ervoor dat u met het product of zijn verpakking geen water verontreinigt.

Certis Belchim GROWING TOGETHER

Europa in 't kort

Ministerraad | Toekomstig landbouwbeleid

Geholpen door het boerenprotest en de Europese verkiezingen heeft ons land tijdens zijn EU-voorzitterschap de landbouw op de Europese kaart gezet. Dat is het minste wat kan worden gezegd. Daarnaast werd in sneltreinvaart wetgeving in het kader van de Green Deal goedgekeurd. Er kan niet worden gezegd dat de Green Deal ten dode is opgeschreven. Maar, zoals gezegd, de landbouw staat op de agenda! De vraag is alleen, voor hoelang nog? Deze week was de allerlaatste week van het Belgisch EU-voorzitterschap. De goedkeuring van richtlijnen voor het toekomstige GLB was de kroon op het Belgische werk. Wellicht krijgt de landbouw dezer dagen van Europese staats-hoofden en regeringsleiders nog een al dan niet prominente plaats op de 'EU-strategische agenda 2024-2029'. Deze agenda is de werkopdracht van de Europese Raad voor de nieuwe Europese Commissie die in het najaar aantreedt. Echter, geen hoera-geroep! We weten hoe gemakkelijk een punt op de politieke agenda verdrongen wordt door nieuwe feiten. De wereld staat niet stil. Op 1 juli neemt Hongarije het roterend voorzitterschap van de raad over. Het heeft ook een niet onaardig hoofdstuk van zijn EU-werkprogramma aan landbouw en voedselzekerheid gewijd. Dat is bemoedigend.

Hongarije | Nieuwe EU-voorzitter

Hongarije wordt een Europese dwarsligger genoemd maar is een landbouwwild en wil zich inzetten voor een duurzame én competitieve landbouw, landbouw-vriendelijke EU-wetgeving en een bio-economie gesteund op kennis en innovatie. Pittig detail: het Hongaars voorzitterschap kreeg eerder dit jaar van premier Viktor Orbán de baseline 'Make

Europe great again' mee. Waar hebben dat nog gehoord? "Nergens," voegde Orbán eraan toe. "Trump heeft het nooit over Europa gehad, enkel over Amerika." Als symbool voor het voorzitterschap werd gekozen voor een Rubik's cube, complex maar geniaal. Ken uzelf! Orbán bewondert Trump maar ook Poetin. De houding van Hongarije in het conflict in buurland Oekraïne heeft onder meer te maken met de Hongaarse minderheid die zich door Oekraïense (taal)wetgeving benadeeld voelde. Deze wetgeving is onder druk van de EU gewijzigd. Inmiddels is beslist dat EU-toetredingsonderhandelingen met Oekraïne en Moldavië worden opgestart. De eerste bijeenkomst vond deze week plaats, voor alle zekerheid nog onder Belgisch voorzitterschap. Vanaf volgende week ligt de Europese bal in de raad voor zes maanden bij Hongarije. Alle ogen blijven op Oekraïne gericht. Hongarije zal de invoer van landbouwproducten met argusogen volgen. De Europese Commissie legde Oekraïne inmiddels invoerheffingen voor eieren op nadat dit voor haver eerder al gebeurde. Suiker volgt. ■

Jacques Van Outryve,
senior writer

Hongarije neemt de EU-voorzittershamer van België over en wil landbouw onder de Europese aandacht houden.

53,8

miljard euro voor GLB in 2025

Begrotingen zijn aan de orde van de dag. Bij de vorming van nieuwe regeerakkoorden zijn ze de olifant in de kamer. Europa kijkt over de schouders mee maar moet ook zelf zijn begroting op orde hebben. Misschien brengt juist méér en niet minder Europa soelaas? De Europese Commissie diende voor 2025 een Europese ontwerpbegroting in van 199,7 miljard euro. De goedkeuring en uitvoering van deze begroting ligt echter niet meer bij haar maar bij een volgende Europese Commissie, een nieuw Europees Parlement en een raad van de Europese Unie onder een nieuw voorzitterschap. De jaarlijkse Europese begroting past in het meerjarig financieel kader (MFK) (2021-2027) dat in februari nog werd herzien, precies om te kunnen inspelen op de actualiteit. Voor landbouw (GLB) wil de EU volgend jaar 53,8 miljard euro uittrekken. Tweede grootste slokop is regionale ontwikkeling en cohesie met 49,2 miljard euro. Samen zijn zij goed voor de helft van de Europese begroting en elk jaar dan ook onderwerp van politiek debat. In de Europese verkiezingscampagne ging het niet zozeer om het bedrag – niemand wou snoeien – maar eerder om de verdeling ervan. Dat is trouwens de inzet van de strategische dialoog met het oog op het GLB na 2027 en de toetreding op termijn van nieuwe lidstaten waaronder landbouw-mastodont Oekraïne.

Vraag voor Chris Botterman

Hoofd Sociale Zaken Boerenbond

Blijft de kinderbijslag behouden als jongeren werken?

In de land- en tuinbouw kunnen jongeren zowel als student maar ook als seizoenwerknemer werken. Opgelet, iemand kan maar als student worden aangeworven, voor zover hij dagonderwijs volgt in België. Dit geldt dus bijvoorbeeld niet voor een Poolse -18-jarige. Beide systemen kunnen voor dezelfde Belgische jongere cumulatief worden toegepast en dit zelfs in dezelfde onderneming. Er moet ook steeds een schriftelijk arbeidscontract worden opgemaakt, ook als men werkt als seizoenwerknemer. Vroeger was het zo dat eerst het aantal dagen als student moest uitgeput zijn vooraleer dezelfde jongere kon werken in de seizoenregeling. Vandaag is dat niet meer zo. Men kiest vrij in welk statuut men iemand laat werken.

600 uren in studentenregeling

In de regeling van de studenten kan een jongere dit jaar 600 uren werken op jaarbasis. Deze uren kunnen zowel worden aangewend in het schooljaar als in de schoolvakanties. Wanneer iemand werkt als student geldt er een RSZ-bijdrage voor de werkgever van 5,42% die op het loon aan 100% berekend wordt. Er is ook een inhouding ten behoeve van de sociale zekerheid ten laste van de student van 2,87%. Er is geen bedrijfsvoorheffing verschuldigd omdat een student toch niet komt aan het bedrag dat vrijgesteld is van belasting. Een student wordt betaald aan het uurloon van de eerste categorie van vaste werknemers. Dit loon is sinds 1 juli 2023 ook van toepassing voor seizoenarbeid. Er wordt op dit loon enkel de persoonlijke sociale bijdrage ingehouden. Ten slotte is er ook geen dagelijkse Dimona-aangifte nodig: er moet een periode aangegeven worden. Via de kwartaalaangifte aan de RSZ wordt het aantal gewerkte uren opgevolgd en aangepast in de teller van maximaal 600 uren. Via de tool student@work kan

men steeds het saldo aan uren nakijken. Jongeren kunnen ook werken als seizoenwerknemer. Dit kan dit jaar voor 100 dagen. In dit geval zijn dan ook al de gekende regels voor seizoenwerk van toepassing: er is een dagelijkse Dimona-aangifte. Het loon van seizoenarbeid is van toepassing en de RSZ wordt berekend op een forfaitair dagbedrag van 22,71 euro (fruitteelt) of 25,75 euro (groenteteelt). ■

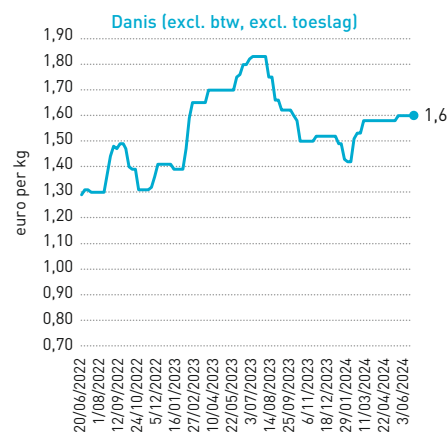
Kunnen ouders de kinderbijslag behouden?

Wanneer jongeren werken als student, kan het kindergeld behouden blijven als men zich houdt aan maximaal 600 uren op jaarbasis. Wanneer men daarentegen gebruikmaakt van de seizoenregeling kunnen er maximaal 80 uren per maand gepresteerd worden. Dat is dus maar twee weken op een maand. Men moet hier dus zeer voorzichtig zijn. Deze beperking heeft te maken met de kinderbijslagregeling (groei-pakket) op Vlaams niveau. De vroegere bepaling van 240 uren per kwartaal is vervangen door de meer beperkende regel van 80 uren per maand. Heel wat ouders werden in het verleden geconfronteerd met een vraag tot terugbetaling van kinderbijslag. We hebben wel een effectieve terugvordering kunnen voorkomen. Let dus goed op in de komende zomer! Het is als werkgever ook belangrijk oog te hebben voor het sociaal welzijn van de jongeren en hun ouders en hen te behoeden voor mogelijke onaangename verrassingen.

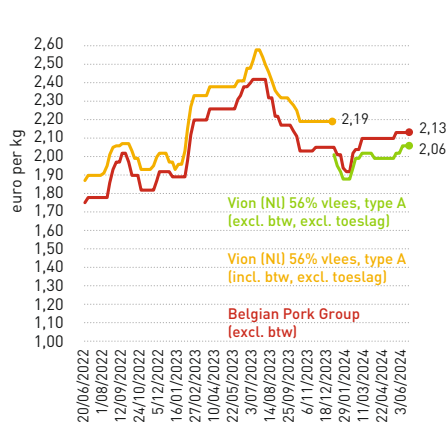
Via www.boerenbond.be/vraaghetaan-chris beantwoordt Chris Botterman in korte filmpjes nog andere vragen omtrent sociale zaken.

Vleesvarkens | Stabiele varkensnoteringen

Prijsevolutie varkens levend

Prijsevolutie varkens geslacht

De vleesafzet verloopt ietwat stroef en dit is grotendeels een gevolg van het aanhoudende slechte weer. De prijzen voor de deelstukken blijven onveranderd. Barbecuevlees blijft voorlopig in de diepvriezers liggen. Deze troebele marktsituatie is ook

in de rest van Europa te merken. De vraag naar varkensskarkassen vanuit Polen loopt momenteel ook moeizamer en er is zelfs sprake van een lichte druk op de prijzen. De slachthuizen kunnen wel meer verkopen, maar hiervoor moeten ze prijsconcessies

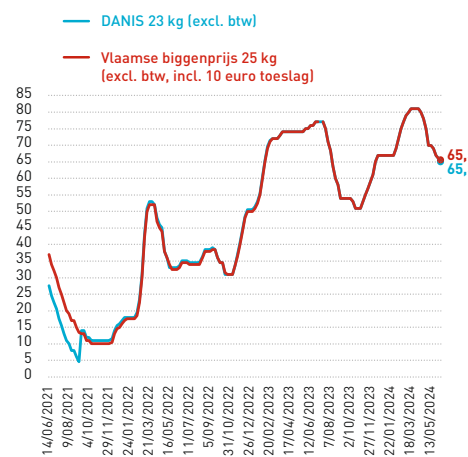
doen. Zodoende wordt er niet vol doorgeslacht en hebben de slachthuizen, ondanks het lage aanbod van slachtrijpe varkens, toch nog voldoende aanvoer om de vraag te lenigen. Het feit dat de zeugenprijzen de voorbije weken fors hebben moeten inleveren, doet de markt ook niet goed. Voor wat de prijsvorming betreft kwamen er al signalen dat het optimisme voorbarig was. Enkel in Frankrijk en Spanje stegen de varkensprijzen. Op zich is het positief nieuws dat de Spaanse noteringen stijgen, gezien China in het debat met de EU over elektrische auto's aangekondigd heeft dat het extra heffingen wil instellen op Europees varkensvlees.

Wanneer weliswaar de prijzen de komende paar weken niet zouden stijgen mogen we ervan uitgaan dat het momentum in de markt wellicht voorbij is. De zomervakanties starten dan volop en dat is een moeilijker periode voor de afzet van varkensvlees. ■

Biggen | Lichte druk op de prijzen

De biggenmarkt wordt de laatste tijd als rustig omschreven. Vraag en aanbod liggen dicht bij elkaar en dat is ook te zien aan de prijsvorming. De Belgische biggennoteringen laten wel een lichte daling optekenen. Doordat de opleving op de vleesvarkensmarkten uitblijft komt er ook wel meer onzekerheid bij de vleesvarkenshouders over de winstgevendheid van de biggen die nu worden opgezet. Dat zorgt ervoor dat er, ondanks het evenwicht in vraag en aanbod, een constante lichte druk op de biggenprijzen staat. ■

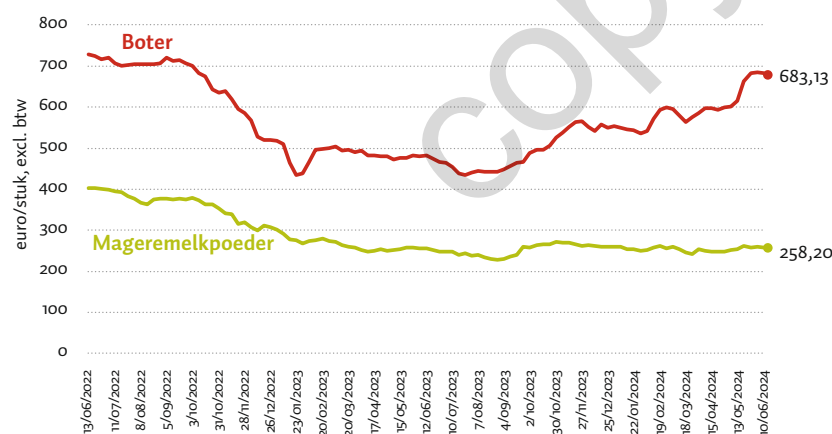
Zuivel | Stabilisatie op markten

De prijzen van de belangrijkste zuivelproducten lijken de afgelopen week terug te stabiliseren. De Belgische boterprijs daalde licht de voorbije week tot 6831 euro/ton. Ook de roomprijs daalde licht en noteerde op 3097 euro/ton. De magere melkpoederprijs stabiliseert op 2582 euro/ton. De Fonterra-veiling noteerde de voorbije week vrij stabiel (-0,5%). De boterprijs steeg sterk tot 7350 dollar/ton (+6,2%). De vollemelkpoederprijs daalde licht en noteerde op 3394 dollar/ton (-2,5%). De kaasprijs (cheddar) en mageremelkpoederprijs bleven relatief stabiel op respectievelijk 4205 dollar/ton (-1%) en 2766 euro/ton (+0,7%). Het verhandelde volume

was met 16.787 ton eerder beperkt. De spotmarktmelkprijsnotering op de Neder-

landse DCA-markt steeg de voorbije week sterk tot 48 euro/100 kg (+4 euro). ■

Prijsevolutie zuivel

Kalveren NUKA: stationair

Datum	Notering	Verschild	Notering uitgedrukt exclusief btw, tenzij anders vermeld
14-jun	100	=	€/stuk
14-jun	160-280	=	€/stuk
14-jun	600-875	=	€/stuk

Koeien slachtvee: stationair

14-jun	3,90-4,20	=	€/kg lev. gew.
18-jun	2,90-3,65	=	€/kg lev. gew.

Koeien geslacht: stijgend

10-jun	649,78	+0,59	€/100 kg koud karkasgew.
--------	--------	-------	--------------------------

Stieren mager: stationair

14-jun	1625-1800	=	€/stuk
--------	-----------	---	--------

Stieren slachtvee: stationair

14-jun	4,10-4,50	=	€/kg lev. gew.
18-jun	3,75-4,15	=	€/kg lev. gew.

Stieren geslacht: stijgend

10-jun	655,09	+0,62	€/100 kg koud karkasgew.
--------	--------	-------	--------------------------

Biggen: dalend

17-jun	65,0	-0,5	€/stuk
17-jun	65,0	-0,5	€/stuk

Varkens geslacht: stationair

24-jun	1,582	=	€/kg gesl. gew.
19-jun	2,20	=	€/kg gesl. gew.
17-jun	2,06	=	€/kg gesl. gew., excl. btw, excl. toesl.
24-jun	2,130	=	€/kg gesl. gew.

Slachtpluimvee: stationair

24-jun	1,22	=	€/kg lev. gew., incl. Belplume
19-jun	0,50-0,52	-0,05	€/kg lev. gew.
19-jun	1,24-1,26	=	€/kg lev. gew., incl. Belplume

Verrijktekooi-eieren: stijgend

18-jun	8,18	-0,02	€/100 stuks, excl. toesl.
18-jun	8,83	+0,03	€/100 stuks, excl. toesl.
18-jun	10,04	-0,02	€/100 stuks, excl. toesl.
18-jun	10,54	-0,02	€/100 stuks, excl. toesl.

Scharreleieren: dalend

18-jun	9,49	-0,25	€/100 stuks, excl. toesl.
18-jun	10,57	-0,24	€/100 stuks, excl. toesl.

Boter: dalend

10-jun	683,13	-2,26	€/100 kg
--------	--------	-------	----------

Melkpoeder: dalend

10-jun	258,20	-1,68	€/100 kg
--------	--------	-------	----------

Bewaaraardappelen: stijgend

18-jun	60,00-65,00	+5,00	€/100 kg
--------	-------------	-------	----------

Stro: stijgend

19-jun	115,00	+5,00	€/ton
--------	--------	-------	-------

Mais: dalend

21-jun	180,00	-1,50	€/ton
--------	--------	-------	-------

Bodempathogenen steken kop op in natte omstandigheden

De bodemmiddelen doen dit jaar zeer goed hun werk in alle teelten. In mais kan een vooropkomstbehandeling met producten zoals Adengo (isoxaflutool + thiencarbazon + safener) of Mojang (pethoxamide) wonderen verrichten. Dit vergemakelijkt de correcties in na-opkomst. Ook in bieten haalt een vooropkomst met schema's zoals Goltix Queen (metamitron + quinmerac) of een combinatie van Goltix (metamitron) met Centium (clomazon) goede resultaten. We kunnen achteraf lichtere FAR-schema's doseren waarbij de overblijvende onkruiden makkelijk wegsmelten op het veld.

Frederik Goossens, Sanac Fyto

Onkruidbestrijding in Conviso-bieten

De onkruidbestrijding in Conviso-bieten haalt gemiddeld goede resultaten, al is het belangrijk te behandelen in correcte omstandigheden. Daarnaast zien we problemen opduiken met

moeilijk te bestrijden onkruiden zoals kamille en kruiskruid. Het Conviso-systeem baseert zich op een toepassing met Conviso One op basis van foramsulfuron en thiencarbazon, twee actieve stoffen uit de groep van de ALS-herbiciden. Daarnaast voegen we

nog middelen toe op basis van fenmedifam (Dianal, Corzal) en ethofumesaat (Ethomat, Trammat), idealiter in combinatie met een bodemmiddel zoals Frontier Elite of Tanaris. Wanneer onkruiden ALS-resistentiegenen bezitten zal de bestrijding moeizaam of zelfs helemaal niet lukken. Een oplossing tegen deze moeilijke (resistente) onkruiden is om vroeg op te treden met een vooropkomstbehandeling op basis van metamitron (Goltix, Beetix, Allitron), al dan niet in combinatie met clomazone (Centium) en/of quinmerac (Goltix Queen, combineert twee actieve stoffen).

Voordelen van Conviso

We moeten enkel letten op het stadium van de onkruiden in plaats van dat van

Veel bietenpercelen staan er proper bij dankzij een goede werking van bodemmiddelen. We zien echter door stress, moeilijke weersomstandigheden en het dichtslibben van de bodem deficiëntieverschijnselen optreden, met verkleuring van bladeren tot gevolg. Verwar deze symptomen niet met bijvoorbeeld de witte symptomen van clomazone. Links een perceel in de regio Diepenbeek, rechts een in West-Vlaanderen op 17 juni.

Een perceel op 3 juni in Lummen, slechts een week na het uitvoeren van een onkruidbestrijding in Conviso-bieten. We zien een duidelijke bruinverkleuring van de onkruiden op het perceel. Echter zien we ook nieuwe kiemers opduiken die tijdig bestreden moeten worden in de tweede fractie.

de bietenplantjes. In totaal is 1 l/ha Conviso One toegelaten, die we in de praktijk fractioneren in twee fracties met een interval van 10 tot 20 dagen, afhankelijk van de omstandigheden. Als vuistregel mogen we behandelen wanneer de melganzenvoet twee echte blaadjes heeft. Dit jaar groeien de onkruiden zeer snel, dit door de hoeveelheid beschikbaar vocht en matige temperaturen. Bijgevolg zal ook het interval tussen de twee opeenvolgende behandelingen korter zijn. Let wel op dat het bij een hoge bladluisdruk nodig kan zijn om een tussentijdse bestrijding uit te voeren. Echter viel dit tot nu toe zeer goed mee en waren hier geen problemen op te merken.

Geen Conviso in traditionele bieten

Wees steeds aandachtig om traditionele bieten niet te behandelen met Conviso One aangezien deze zeer gevoelig zijn voor ALS-herbiciden. Traditionele bieten bezitten geen resistentiegenen en zullen na een toepassing afsterven. De symptomen zijn te vergelijken met die van Allie (metsulfuron).

Jaarlijks zien we enkele gevallen opduiken waarbij telers zich vergissen, met grote gevolgen ...

Knolcyperus

Knolcyperus verspreidt zich alsmear verder in Vlaanderen, wat we volgens de IPM-maatregelen moeten voorkomen. In principe is de volledige bestrijding van knolcyperus op een besmet bietenperceel niet mogelijk. Volledige percelen raken overwoekerd en de aanwezige teelt blijft achter. Wanneer een perceel wordt geregistreerd met een besmetting is het verboden om hierop nog knol-, bol- en wortelgewassen te telen. Dit werd zo tevens in 2023 opgenomen in de conditionaliteiten. In mais kan je knolcyperus nog goed onderdrukken door het toepassen van een zwaar onkruidschema.

Let op voor fytotox door spuitschade

Ieder jaar zien we opnieuw gevallen opduiken van fytochade door een naburige bespuiting met producten op basis van actieve stof aclonifen, bijvoorbeeld op aardappelpercelen. Dit jaar zien we deze gevallen vaker ▶

Ingezaaide bieten op een perceel met een zware aantasting van knolcyperus in het noorden van Limburg. Door de woekering van het onkruid viel de ontwikkeling van de bieten volledig stil waardoor de teler uiteindelijk besloot om nadien mais in te zaaien. Dit plaatje toont meteen het rechtvaardigen van het verbod op enkele teelten.

Links een perceel aardappelen behandeld met een onkruidschema op basis van actieve stoffen acolonifen, clomazone en flufenacet. Rechts zien we een aangrenzend bietenperceel waarin fytoxic optrad reeds enkele dagen na de behandeling van het aardappelperceel.

opduiken door opstijgend bodemvocht, mist ... Een reden hiervoor is de hoge grondwaterstand na de vele neerslag. Zeker bij windstil weer moeten we extra goed opletten. De bietenbladeren verkleuren geel aan de rand en rondom de nerven en krullen toe van de stress.

Groeiachterstand en gewasschade

Groeiachterstand. Dit jaar zijn er in heel Vlaanderen verschillende bietenpercelen met een gedeeltelijke of zelfs gehele groeiachterstand waarbij de bietenplantjes na verloop van tijd achteruitgaan in hun ontwikkeling. De plantjes doorlopen alle kleuren van de regenboog, van geel tot rood en fel paars. Daarnaast sterven verwelkte plantjes af door aantasting van hun ondergrondse wortelstelsel. Verzwakte plantjes worden onder stressomstandigheden aangetast door bodempathogenen waaronder oömyceten aphanomyces, pythium maar bijvoorbeeld ook basidiomyceten zoals rhizoctonia.

Dit jaar is de aantasting door aphanomyces en pythium groot door de natigheid. De plantjes staan onder waterstress, krijgen zuurstoftekort en raken verzwakt. Dit is het ideale moment voor een infectie op het veld.

Gewasschade. Op het eerste gezicht doen deze beelden ons denken aan fytoxiciteit door sulfonylureum verbindingen die een rood-geelverkleuring geven aan de bietenplanten. Echter heeft dit er in deze omstandigheden niets mee te maken. De vele neerslag leidt tot het dichtslibben van de bodem waardoor extra wateroverlast ontstaat en zuurstoftekort optreedt. Zeker bij overvloedige neerslag kort na het

zaaien zijn de gevolgen desastreus. We zien nu ook zeer goed de effecten van structuurschade aan de percelen. Op grote delen van vele percelen komt zelfs geen enkele biet boven te staan.

Nat voorjaar leidt tot meer bodempathogenen

Het extreem natte voorjaar leidt tot meer schade door bodempathogenen. In andere teelten zagen we onder

Foto van bietenpercelen op 29 mei in Bree. De bieten kleuren geel-rood door structuurschade, stress en aantasting door bodempathogenen. Hier en daar sterven bietenplantjes tegen de grond af.

andere al een ondergrondse aantasting door de bonenvlieg, maar ook ritnaalden kwamen meer naar boven. De hoge grondwaterstand zorgt ervoor dat de larven meer in de bovenste bodemlagen gedijen, met meer aantasting van de teelt als gevolg. In bieten zien we op de blaadjes een verspreide schade van de bietenvlieg. Daarnaast treedt dit jaar veel schade op door oömycete bodemschimmels zoals pythium en aphanomyces, maar ook door de basidiomycete rhizoctonia.

Aphanomyces cochlioides. Aantasting door *Aphanomyces cochlioides* komt voornamelijk voor op zand-, zavel- en dalgronden en loopt extra hard op bodems met een lage pH (IRS, 2021). Kiemplantjes vallen weg, en grotere bieten vormen afdraaiers die aan de overgang van onder- naar bovengronds worden afgesnoerd en verhouten. Dit verhindert de sapstroom naar bovengrondse delen. De plantjes verwelken en vallen neer. Kiemplantjes zijn in principe gevoeliger dan oudere planten, al kunnen alle stadia worden aangetast. Dit zien we ook duidelijk dit jaar.

Aantasting van een bietenplant door *Aphanomyces cochlioides*. We zien op de overgang van de onder- naar de bovengrondse plantendelen een verharde houten insnoering in de stengel waardoor de biet letterlijk afdraait. In het kiemlobstadium werd een behandeling met een pyrethroïde uitgevoerd ter bestrijding van aardvlooien en bietenkevers.

Oömyceten. De meeste schade dit jaar gebeurt door de waterminnende oömyceten, al is het initieel niet altijd even duidelijk welke infectie eerst plaatsvond, namelijk door pythium of door aphanomyces. Algemeen houden oömyceten van matige tot koude temperaturen. Dit jaar zien we door de zuurstofarme en natte omstandigheden een algemenere verspreiding. Structuurschade en dichtslibben van de bodem bevordert, naast lagere pH-waarden, de aantasting.

Pythium. Bij pythium of wortelbrand worden de wortels glazig, waarna ze zwart-bruin verkleuren en afsterven. In principe zijn grotere bietenplantjes (2-4-bladstadium) niet meer gevoelig voor aantasting door pythium.

Rhizoctonia. Ook rhizoctonia veroorzaakt wortelbrand en -rot waardoor kiemplantjes kunnen wegvallen. De bladeren raken pas later besmet waardoor schade onder de grond aan reeds gevormde bieten initieel niet altijd opvalt.

Bestrijding. Een mogelijke oplossing tegen aantasting van oömyceten is vroeg zaaien, al is dit in een jaar zoals nu niet mogelijk. Pas een goede gewasrotatie toe, laat geen water op percelen staan en voorkom een lage pH. Pillenzaad geeft initieel bescherming tegen pythium en aphanomyces, maar bij een moeilijke vertraagde opkomst raken kleine bietenplantjes toch aangetast. Na de zaaizaadbehandeling zijn er geen mogelijkheden meer om deze oömyceten te bestrijden. Rhizoctonia kan als basidiomycete wel worden bestreden, bijvoorbeeld door een product zoals Bicanta (difenoconazol + azoxystrobin) aan 1 l/ha te spuiten bij het sluiten van de rijen (tussen 6-10 bladeren). ■

In een volgend artikel komen we terug op de mogelijkheden voor een fungicidenbehandeling in de bieten.

Op het grootste deel van het perceel staan de bieten boven maar zien we een rood-geelverkleuring aan de oudste bladeren onderaan door vroege waterstress. Door het moeizame voorjaar kon de teler hier geen vooropkomst-onkruidbehandeling uitvoeren, waardoor de onkruiden al snel te groot werden voor een deftige behandeling. De teler besloot daarom om de dichtgeslibde bodem te schoffelen om de onkruiddruk tegen te gaan en zuurstof in de bodem te brengen. Aangezien tot dan nog geen bodemfractie met producten zoals Frontier Elite of Tanaris werd gelegd is dit geen probleem. Nadien konden de bietenplanten opnieuw doorgroeien met de vorming van nieuwe groene groei. Dit was de situatie op 11 juni op een perceel in de regio Diepenbeek.

Minder stress voor een hogere opbrengst

Het is tevens belangrijk om bieten te beschermen tegen stress. Dit kan bijvoorbeeld met biostimulanten zoals Aphasol die naast een verhoogde stresstolerantie ook de fotosynthese verhoogt, wat uiteindelijk leidt tot hogere opbrengsten. Daarnaast zijn ook bladvoedingen mogelijk zoals Optima Vigor+ die via hun vergroeningseffect ervoor zorgen dat de bietenplanten langer fotosynthese kunnen doen en bijgevolg meer suiker kunnen produceren.

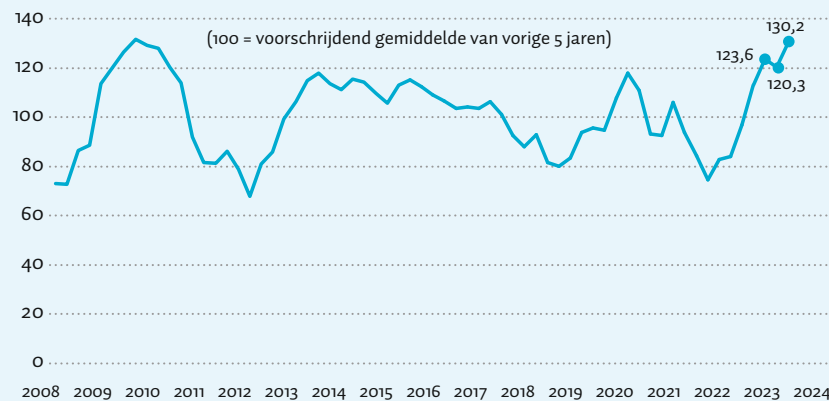
Wat zegt de vleesveebarometer?

Rundvleesprijzen in de lift na onderhandelingen met supermarkten

In het eerste kwartaal van 2024 is de rentabiliteit op vleesveebedrijven aangetrokken. De prijsaanpassingen van de meeste retailers naar aanleiding van de boerenprotesten zijn hierin de drijvende kracht. Anderzijds waren er ook lichte kostendalingen van voornamelijk krachtvoer.

Roel Vaes, adviseur Rundvee, Studiedienst

Vleesveebarometer 1ste kwartaal 2024

Het thuisverbruik van rundvlees is in 2023 gestabiliseerd, maar de eerste maanden van dit jaar kwamen er toch signalen uit de retail dat er minder vraag was. Hierdoor was er de voorbije maanden meer dan voldoende aanvoer van dikbilstieren en koeien. Hopelijk trekt de vraag de volgende maanden weer aan zodat er terug meer evenwicht in vraag en aanbod is. Dit zal bepalend zijn voor de prijsrevolutie na de zomer.

Evolutie vleesveebarometer

De vleesveebarometer geeft de rentabiliteitsituatie relatief weer voor een gemiddeld zoogveebedrijf met afmest van eigen stieren en koeien. De vleesveebarometer stabiliseerde eind 2023, maar stijgt in het eerste kwartaal van 2024 verder door tot 130% ten opzichte van de referentieperiode, zijnde de gemiddelde rentabiliteit van de laatste 5 jaar. Hiermee komt de rentabiliteit opnieuw op een meer aanvaardbaar niveau.

De stijging is voornamelijk te verklaren door gestegen prijzen van dikbilkoeien en stieren vanaf februari. Naar aanleiding van de boerenprotesten hebben de voornaamste retailers de prijzen voor dikbilkarkassen opgetrokken. Gemiddeld werden er stijgingen genoteerd van 0,30 euro/kg geslacht. Veehouders die via rechtstreekse afzetkanalen of producentenorganisaties met retailers werken realiseerden nog hogere stijgingen in functie van de afgeleverde karkaskwaliteit. De prijzen van de dikbilstieren en dikbilkoeien schommelen momenteel rond 6,40 à 6,55 euro/kg geslacht, met uitschieters voor de betere dieren of onder specifieke labels.

Aan de kostenzijde waren er lichte stijgingen van de melkpoeder- en strotprijzen in het eerste kwartaal, maar de prijzen van krachtvoer voor de groei- en afmestfase vertoonden een dalende trend. Dit kwam vooral door de gedaalde soja- en graanprijzen de eerste maanden van 2024. Sinds eind 2023 zijn de sojaprijzen (48%) gedaald tot ongeveer 420 euro/ton in april. Sinds mei zien we echter weer een stijgende trend. Begin juli noteert deze op

460 euro/ton. De prijs van groeibrok daalde in het eerste kwartaal met ongeveer 6%, deze van de afmestbrok met 3%. Ten opzichte van begin 2023 zien we prijsdalingen van 8 à 12%. Feit is wel dat door de natte weersomstandigheden er veel mais niet tijdig zal kunnen worden ingezaaid. Ook is er heel wat gras later of onder moeilijke omstandigheden ingekuuld, wat de kwaliteit niet ten goede komt. Bovendien is er minder graan ingezaaid, waardoor de strobevoorrading deze zomer beperkter zal zijn. Al deze factoren zullen alvast een impact op de kostprijsvorming hebben dit najaar en begin volgend jaar.

Europese evoluties

De vleesproductie over alle diertypes heen (uitgedrukt in ton geproduceerd vlees) in Europa is, in de periode januari-februari 2024 met 8,6% gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2023. Deze stijging is zichtbaar in alle subcategorieën (stieren, ossen, koeien). De productie in voornamelijk rundvleesproducerende landen zoals Duitsland, Ierland, Spanje, Italië en Polen steeg fors. Opvallend is dat de stijging in Frankrijk beperkt bleef tot 1,7%. Op Belgisch niveau was er ook een stijging met 10% in de eerste twee maanden van 2024. Dit weerspiegelt zich ook in iets hogere slachtingen in de Vlaamse slacht-

huizen van januari tot april. Het aandeel S- en E-types kent al jaren een sterk dalende trend. Tot april bleef dit aandeel in 2024 op hetzelfde niveau als in 2023. Het valt af te wachten of de dalende trend de volgende maanden zal stabiliseren. Op Europees niveau is de export van rundvlees en levende runderen in de periode januari-februari met 12% gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2023. Vooral de export naar Turkije is zeer sterk terug toegenomen. Maar ook naar Kosovo, Bosnië, Ghana en de Filipijnen werd meer uitgevoerd, terwijl de export naar Israël sterk terugliep. De Europese rundvleesimport daarentegen is in januari-februari vrij stabiel gebleven (+1,5%). Er was een daling van import van Braziliaans rundvlees (-10%), maar deze werd gecompenseerd door een gestegen import uit Uruguay en Paraguay (+20%). De import uit de VS daalde licht met 2,4%.

Rundvleesconsumptie

Met het Belgisch witblauw zijn we vooral afhankelijk van de binnenlandse consumptie. Uit de GFK-cijfers verzameld in opdracht van VLAM blijkt dat het thuisverbruik van rundvlees in 2023 uitkomt op 4,39 kg per inwoner. Dit is een stabilisatie en zelfs een lichte toename ten opzichte van 2022. We zitten hiermee terug net iets

boven het niveau van 2019 (voor corona). De bestedingen aan rundvlees in de winkels is met ongeveer 10% gestegen, als gevolg van de gestegen prijzen. Men blijft dus rundvlees eten, maar er is wel een evolutie naar goedkopere stukken zoals burgers of gehakt zichtbaar, eerder dan naar edele stukken. De inflatie heeft dus hier ook effect. Begin 2024 lijkt de consumptie van rundvlees terug wat meer te sputteren, zo blijkt uit de signalen van de retailers. Dit weerspiegelde zich in de afname van dieren, waardoor afgemeste koeien en stieren op heel wat bedrijven langer blijven zitten dan normaal. Hopelijk slaat het natte weer de komende tijd om in zomerweer en kunnen we de barbecue weer van onder het stof halen. Dat zal de consumptie ten goede komen en mede het evenwicht tussen aanbod en vraag bepalen, hetgeen noodzakelijk zal zijn om de huidige prijsvorming na de zomer overeind te houden. ■

Begin 2024 lijkt de consumptie van rundvlees terug wat meer te sputteren.

Een halve eeuw verandering, maar zelfde hete hangijzers

Bijna precies 50 jaar geleden verscheen de toen 41-jarige Albert Gielen uit Neerpelt in een aflevering van 'Voor boer en tuinder' met zijn toen vooruitstrevende keuze voor een ligboxenstal. Vandaag is kleinzoon Bert ook 41 jaar. "De evolutie zal niet stilstaan, daar hoeven we niet aan te twijfelen", verklaarde grootvader Albert in 1974 stellig op tv. Kleinzoon Bert kan dat vandaag alleen maar volmondig beamen. "We moeten nieuwe ontwikkelingen zoals artificiële intelligentie omarmen. Er zal altijd iets goed uitkomen, zelfs al weten we vandaag nog niet goed wat."

Ivan De Clercq

Dat het bedrijf van bij grootvader Albert tot bij kleinzoon Bert terechtgekomen is, heeft uiteraard veel te maken met tussenschakel Willy Gielen. Albert overleed in 2020 als gevolg van corona en diens vrouw Sophie twee jaar later. Maar Alberts zoon Willy was er in 1974 als 15-jarige ook al bij. "Mijn vader had een open blik op de wereld. Hij zat onder meer in de besturen van Boerenbond, VRV en melkerij Lilac. Hij trok ook graag mee op reis naar onder andere de VS, Rusland en China. Het was daar dat hij overtuigd raakte van de voordelen van de loopstal met roosters en ligboxen", vertelt Willy. Toen Willy enkele jaren later zijn landbouwstudies afrondde, stapte hij in het ouderlijk bedrijf dat hij later samen met zijn vrouw Maria overnam. "De loopstal

was in 1974 nieuw in onze streken. Er kwamen heel wat mensen naar kijken. Zoals dat gaat waren er voor- en tegenstanders, maar dat had je met de eerste tractoren ook. Het ging om een geleidelijke evolutie. Ook later waren er nog boeren die zo'n loopstal niets vonden en kozen voor een nieuwe bindstal omdat ze dat kenden en vonden dat dit goed werkte. Onder jonge boeren van mijn generatie was de loopstal uiteraard een gespreksonderwerp. Later kozen die boeren allemaal voor de ligboxenstal."

Stal voor de opvolger

Zoals in de reportage vermeld werd, betekende de loopstal met ligboxen een forse stap vooruit op het vlak van werkcomfort. De 40 koeien werden er in de loopstal later 80 en dan 100. ▶

Dossier

'Voor boer en tuinder'

Uit lang vervlogen tijden. Een typisch tafereel in vele boerenmiddens op zondagnamiddag. Samen rond de tv, die geruime tijd nog niet in elk huis te vinden was. En op die tv 'Voor boer en tuinder', hét programma voor en over de land- en tuinbouw. Met de digitalisering van een deel van de afleveringen krijgen we vandaag een uniek zicht op het programma én de landbouwthema's van toen.

De visgraatstal veranderde van een 2 x 5 visgraat naar een 2 x 7. “Elk jaar een paar koeien meer; dat ging makkelijker met een loopstal dan met een bindstal. Maar in 2004 was de stal te klein en volledig versleten. We bouwden een nieuwe stal”, vertelt Willy. Bert was in 2004 aan zijn laatste jaren landbouwstudies bezig, net zoals Willy in 1974. Willy: “Mijn vader zette in 1974 een nieuwe stal omdat hij wist dat er een opvolger was, hetzelfde deed ik in 2004. Zonder opvolger doe je zo’n investeringen niet meer.”

Goede gok

De nieuwe stal kwam er in 2004 op dezelfde plaats als de oude stal. Hoewel hij – volgens de nieuwe normen – hoger, opener en met grotere ligboxafmetingen ontworpen werd, veranderde er in vergelijking met de oude stal in 1974 in grote lijnen quasi niets aan de indeling van de stal. Het ontwerp van 1974 bleek dus visionair, al kan Willy het wel relativeren. “Toen was het een nieuw concept voor onze streek en dus voor een stuk een gok. Als je goed gokt, praten ze er na 50 jaar nog over, maar

over een foute gok spreekt na tien jaar niemand meer. De verticale silo’s voor voordroog en hooi kenden ook even een steile opgang, maar daar spreekt nu niemand meer over.”

Automatisering

Anno 2024 staat Bert samen met zijn echtgenote Tessa aan het roer van het melkveebedrijf. Er worden nu zo’n 150 koeien gemolken. Bert ziet best wat parallellen met het beeld dat in 1974 van de ‘eigen-tijdse’ melkveehouderij geschetst werd. Net zoals zijn grootvader nam hij ook al deel aan een aantal buitenlandse landbouwreizen, zowel in onze buurlanden als in de VS. “Arbeid was in 1974 al een beperkende factor; dat geldt nu nog steeds. Dat kan je oplossen door ofwel verder te automatiseren, ofwel met personeel te werken. Maar zelfs in de VS – waar veel met personeel gewerkt wordt – kiest men voor gro-

Grootvader Albert Gielen legt in 1974 aan presentator Arthur Tollenaere de voordelen van zijn nieuwe stal uit. Albert Gielen overleed in 2020, Arthur Tollenaere eind 2023.

tere bedrijven en steeds meer voor automatisering.

Evolutie stopt niet

De evolutie naar meer koeien en hoog-productievere koeien, die ook al in 1974 bestond, ziet Bert nog steeds. “De evolutie stopt niet en zal blijven doorgaan. In 1974 gaven de koeien op het bedrijf van mijn grootvader 5000 liter. Vandaag is dat 10.000 liter, maar in de VS geven ze al 15.000 liter. Vanaf begin volgend jaar laten we standaard van elke koe het DNA analyseren, om nog sneller genetisch vooruit te kunnen gaan. Ook daar verwacht ik nog een groot effect van.”

Spijt vermijden

Berts broer koos voor een job buiten de sector en werkt voor Robovision, dat toepassingen ontwikkelt voor artificiële intelligentie, waarbij machines zelflerend slimmer worden. “De ontwikkeling van artificiële intelligentie wordt vergeleken met de uitvinding van het wiel, en ik geloof daar wel in”, zegt Willy.

“Er zijn ongetwijfeld toepassingen mogelijk voor onze sector, zoals het optimaliseren van de stierkeuze, of mechanische onkruidbestrijding. Gps-systemen zijn ook beter en goedkoper geworden. Het zijn evoluties waar we

niet bang voor mogen zijn, en waar we moeten in durven investeren. Wie altijd behoudend en conservatief is, blijft achter. Het moet uiteraard beredeneerd gebeuren, maar de dingen waar je spijt van hebt zijn meestal de zaken die je niet gedaan hebt, en niet diegene die je wel gedaan hebt”, vult Bert aan.

Evolutie moet er zijn

Ontwikkelingen in kennis en technologie moeten voor Bert en Willy ook blijven kunnen samengaan met evoluties in bedrijfsontwikkeling. De jaarlijkse groei van 2-3% in arbeidsefficiëntie, moet zich ook kunnen weerspiegelen in de bedrijfsomvang. “Ons bedrijf was voor de invoering van het melkquotum in 1984 al aardig wat gegroeid, maar de kleinschalige bedrijven van toen waren de pineut”, herinnert Willy zich. Hetzelfde ziet Bert vandaag gebeuren. “Met het huidige vergunningenstop zullen de kleinere bedrijven er versneld uitvallen. Je moet een bepaalde omvang hebben om te kunnen investeren in bijvoorbeeld nieuwe stallen en emissiereducerende technieken.”

Allen maar sneller

Ook bij de instap van Bert in het bedrijf van 2004 was het melkquotum nog een beperkende factor. Willy en Bert kozen toen voor de ontwikkeling van hoevetoerisme op het bedrijf, met twee appartementen voor telkens acht personen. “Het loopt goed met die twee appartementen, maar het melkveebedrijf is altijd leidend geweest, en ik hoop dat ook zo te houden. De sector heeft een perspectief op toekomstige ontwikkelingen nodig, anders zullen ondernemende jongeren voor uitdagingen buiten de sector kiezen. Het zal aan ons zijn om die kansen te zien en te grijpen. We mogen de boot van de huidige technologische ontwikkelingen niet missen. De evoluties die er in 1974 waren, zullen alleen maar sneller gaan.” ■

© IVAN DE CLERCQ

Boerinnen uit liefde voor het vak

‘Goedie, is de baas thuis?’, vraagt een zogenaamde verkoper van melkmachines aan een jonge boerin in 1983 tijdens een aflevering van ‘Voor boer en tuinder’. Als dat niet zo blijkt te zijn, neemt hij zich voor later terug te komen. Illustratief voor een tijd waarin vrouwen niet geacht werden het aanspreekpunt te zijn op het landbouwbedrijf. “Wij zijn vrouwen uit een overgangperiode gebleken”, zegt nu de jonge vrouw van toen Greet De Roo. Boerin-schoondochter Sylvie treedt haar bij. “Boerinnen van vandaag zijn allemaal zelf ondernemende vrouwen.”

Ivan De Clercq

‘Ah, je hebt geen man meer nodig.’ Greet De Roo kreeg wel – gekshe-rende – commentaar op haar deelname in de reeks in 1983. “Iedereen uit onze omgeving keek toen naar ‘Voor boer en tuinder’. Er was op zondagnamiddag ook niet veel anders om naar te kijken. Boeren gingen in de voormiddag naar de mis, en in de namiddag keken ze massaal naar het programma”, herinnert Greet zich. Ook op de gedigitaliseerde versie op VRT Max kreeg ze al heel wat reactie. Greet startte in 1980 met haar man Raf Coens met het

melkveebedrijf in Ruiselede. Een jaar later bouwden ze op de locatie een nieuwe melkveestal. Er kwamen ook drie kinderen, eerst Pieter-Jan (42) en later de tweeling Robbert-Jan en Willem-Jan (40). “Ik kwam met de tweeling thuis om bijna rechtstreeks samen met Raf naar de overheid te trekken om te pleiten voor een groter melkquotum, dat toen in voege trad”, herinnert Greet zich. Zoon Willem-Jan zet nu het ouderlijk bedrijf verder, samen met echtgenote Sylvie Vandevoorde (40). “Ik ben in 2017 gestopt met buitenshuis ▶

Zoon Willy en kleinzoon Bert Gielen in de stal uit 2004 die de oude stal verving. De nieuwe stal is in alle opzichten groter en moderner, maar de indeling bleef grosso modo dezelfde.

te werken. Als boerendochter maakte ik zelf bewust de keuze om te boeren. Samen met Willem-Jan hebben we de opties bekeken om naast de melkveehouderij een bijkomend inkomen te genereren. Het werd een biolegkippenstal voor zo'n 15.000 hennen."

Belangrijke strijd

Boerinnen van vroeger waren onderdrukte slaven, en vandaag zijn het allemaal ondernemers. Het is een zwart-witbeeld waarin Greet en Sylvie zichzelf, maar ook hun moeders niet in herkennen. "Veel is persoonsafhankelijk. Maar ik denk dat vroeger heel wat boerinnen ook mee dachten en meebeestten. Alleen bleef de rol van de vrouw toen meer op de achtergrond", vertelt Greet. Dat neemt niet weg dat er wel degelijk strijd moest geleverd worden in de emancipatie van de boerin. Zo duurde het nog tot 2023 eer een situatie werd rechtgetrokken waarin boerinnen met een kortere carrière dan

30 jaar (als boerin) wel sociale bijdragen betaalden, maar toch geen eigen pensioenrechten opbouwden. Lange tijd was de meewerkende echtgenote quasi een nul op juridisch vlak, zo constateerde de aflevering uit 1983 nog. "Op dat vlak heeft KVLV/Ferm een belangrijke strijd geleverd om meer erkenning voor het werk van de boerin te krijgen", getuigt Greet uit eerste hand. Naast haar werk op de boerderij nam ze immers ook buiten de boerderij heel wat engagementen op. Zo was ze actief in het toenmalige KVLV Agra, van waaruit ze ook zetelde in het Hoofdbestuur van Boerenbond. Later zetelde ze ook vijftien jaar in de raad van bestuur van Milcobel. Ook in de gemeentepolitiek van Ruiselede is ze al 30 jaar actief, waarvan achttien jaar zelfs als burgemeester.

Evenwichtige relatie

In de reportage klaagt een vrouw de situatie aan waarbij vrouwen bewust geblokt worden als vertegenwoordiger binnen zuivelverwerkers. Die praktijk was dus ook voor Greet al een stukje verleden tijd. "Mijn generatie is een beetje de tussengeneratie gebleken tussen het oude en het nieuwe denken over de positie van de vrouw", vertelt Greet. Met haar echtgenoot Raf heeft ze altijd een evenwichtige relatie gehad, een lijn die bij schoondochter Sylvie gewoon doorgetrokken wordt. "Zoals zo veel koppels zitten Willem-Jan en ik samen in een landbouwvennootschap en zijn we op dat vlak evenwaardig. Ook in het takenpakket lopen onze rollen door elkaar. Toen Greet en Raf nog volop in het bedrijf zaten, deed ik vooral de kippen en Willem-Jan het melkvee. Vandaag werken we samen evenveel aan de kippen als aan het melkvee. Ook op het vlak van administratie doen we beiden ons deel: de financiële boekhouding en de facturen doe ik, terwijl Willem-Jan meer de verzamelaanvraag en het Mestbankloket voor zijn rekening neemt."

Geen bijkomende druk

Het cliché dat er op de boerderij typische vrouwen- en mannentalenten zijn mag voor beide vrouwen dus sterk genuanceerd worden. "Ik vermoed wel dat vrouwen wat voorzichtiger zijn als het op grote machines aankomt", denkt Sylvie. Greet vult aan dat vrouwen misschien wat meer gefocust zijn op diercomfort of op het gezinsleven. En alhoewel er niets mis is met eventuele typische voorkeuren, ziet Greet er ook het risico van in. "Er is een druk op de landbouw om te verbreden en bijvoorbeeld aan thuisverwerking te doen, boerderijklassen of hoevertoerisme te organiseren. Op zich is daar niets mis mee, maar het mag niet allemaal bijkomend op de nek van de vrouw terechtkomen. Enige schaalvergroting is op zich niet per definitie verkeerd. De redenering dat van alle sectoren enkel de boer familiaal en klein moet blijven is niet houdbaar, zeker als je de evolutie in andere landen bekijkt."

Uit liefde voor het vak

'Boerin uit liefde voor het vak', zo titelt de aflevering waarin Greet te zien is op VRT Max. Voorheen waren boerinnen dat wellicht in de eerste plaats uit liefde voor de boer. Die tijd is voorbij, denkt Sylvie. "Alle vriendinnen uit mijn omgeving die boeren, doen dat inderdaad uit liefde voor het vak en zijn ook echt ondernemende vrouwen. En wie niet mee wil boeren met de man, werkt buitenshuis. Ik voel me vandaag echt niet belemmerd in mijn ontwikkeling als vrouw. Het is eerder de huidige onzekerheid in de regelgeving die onze ontwikkeling in de volledige landbouwsector stillegt. Op het vlak van vrouwenemancipatie heb ik niet de indruk dat de land- en tuinbouw nog achterophinkt ten opzichte van andere sectoren, en daar kunnen we de voorvechters van toen alleen maar dankbaar voor zijn." ■

De magie van de camera op het erf

Amper zes jaar nadat de eerste televisiebeelden van de nationale televisieomroep de wijde wereld werden ingestuurd, zag in 1959 het tv-programma 'Voor boer en tuinder' het levenslicht. Dit agrarische magazine werd tot 1988 massaal bekeken en is zo een interessant tijdsdocument van de naoorlogse land- en tuinbouw.

Ivan De Clercq

In navolging van een Europees reportageprogramma over de land- en tuinbouw en programma's over de landbouw in andere landen ontstond in 1959 in ons land 'Voor boer en tuinder'. Het was Hein Nackaerts die als hoofd van de cultuurdienst van Boerenbond instond voor de coördinatie en opnames van de Belgische inzendingen. De presentatie kwam in handen bij agronoom en leerkracht Arthur (Tuur) Tol-

lenaere. Het programma evolueerde samen met de sector door de jaren, zowel qua inhoud als vorm. Na bijna twintig jaar nam André Smout de rol van presentator over. Hij deed ook de interviews en schreef zelf de scenario's. Hij bleef vijf jaar lang het gezicht van 'Voor boer en tuinder' en werd daarna nog opgevolgd door een jonge Paul D'Hoore, nu gekend als financieel journalist.

Objectief beeld

"Het was een periode van hard werken, maar het was ook een zeer dankbare periode", herinnert André Smout zich, vandaag 83. Alhoewel hij net als Hein Nackaerts personeelslid was van Boerenbond, spreekt hij de bewering tegen dat 'Voor boer en tuinder' een Boerenbondprogramma was. "De link met Boerenbond was er uiteraard, maar we maakten een onafhankelijk landbouwprogramma onder de redactionele verantwoordelijkheid van de toenmalige BRT. De inhoud van het programma werd bepaald door een stuurgroep, waarin naast de boerenorganisaties ook het ministerie van Landbouw, de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten (voorloper VLAM), de landbouwfaculteiten, ILVO ▶

Greet De Roo in hetzelfde deurgat in 1983 en nu.

en de Bodemkundige Dienst van België zaten”, vertelt Smout. “We hebben er altijd naar gestreefd een zo objectief mogelijk beeld van de sector te brengen. Alle opinies van die tijd konden tot hun recht komen.” André herinnert zich bijvoorbeeld nog een aflevering rond hormonen in de veehouderij, toen deze nog niet unaniem veroordeeld werden. Ook andere maatschappelijk relevante thema’s kwamen aan bod zoals de positie van de vrouw in de landbouw of arbeidsveiligheid.

Programma van ons

Het programma kon op heel wat steun rekenen, zowel bij de deelnemers uit de stuurgroep, ambtenaren bij het ministerie van Landbouw als bij de boeren zelf. Een cameraploeg op pad was iets uniek en de magie van de camera opende vele deuren. “Het was hard werken, maar het was zeer dankbaar werk. Boeren beschouwden het tv-programma echt als ‘hun’ programma”, herinnert Smout zich. Uitzendingen werden in boerenmiddens achteraf druk becommentarieerd.

André Smout: “We hebben er altijd naar gestreefd een zo objectief mogelijk beeld van de sector te brengen.”

Omslag in denken

De periode na de Tweede Wereldoorlog was een periode waarin de land- en tuinbouw in volle verandering was, iets waar ‘Voor boer en tuinder’ van op de eerste rij getuige van was. “Vroeger was landbouw een onuitwisbaar bastion in het maatschappelijk gebeuren. Het idee dat bij sommigen leefde dat de verbruiker maar te aanvaarden had wat de boer voor hem produceerde was onhoudbaar geworden. Die conservatieve instelling was maatschappelijk niet meer te verdedigen. De sector heeft dat ook ingezien. Begin jaren 80 is het nieuwe denken in een stroomversnelling gekomen”, aldus nog André Smout. Zo werd het gebruik van productieregelende middelen door de samenleving kritisch bekeken, en gaandeweg door de agrarische sector aangepast.

Inspiratie voor anderen

André combineerde zijn job als scenarioschrijver/interviewer en presentator bij ‘Voor boer en tuinder’, met die van communicatieverantwoordelijke bij Boerenbond. In 1982 kwam hij in de raad van bestuur van de BRT, waardoor hij zijn job als presentator moest lossen. Zelf noemt hij het een van zijn moeilijkste professionele beslissingen. Net zoals het programma evolueerden ook de maatschappij en de visie op de

openbare omroep. ‘Voor boer en tuinder’ inspireerde andere maatschappelijke geledingen zoals de werknemers- en werkgeversorganisaties en middenstanders om aan te kloppen bij de BRT voor soortgelijke uitzendingen. Deze kwamen moeizaam van de grond. “De land- en tuinbouw had natuurlijk het voordeel dat er veel kon getoond worden over planten, dieren en activiteiten op het veld. Dat was veel moeilijker voor de andere beroepsgroepen.”

Andere prioriteiten

‘Voor boer en tuinder’ viel onder de toenmalige Instructieve Omroep, waaronder educatieve en instructieve programma’s vielen. ‘De ontvoogding van de landbouw’ werd eind jaren 80 minder als prioritair gezien. Televisie werd steeds meer een ontspanningsinstrument. Het kijken om te leren werd kijken om zich te amuseren. Met de komst van de commerciële televisie in 1989 versterkte die trend nog. Bijna geruisloos verdween het programma in het seizoen 1987-1988. Het programma verdween na 29 jaar van de buis, nadat gelijkaardige programma’s in het buitenland eerder hetzelfde lot was beschoren. De tijdsgeest was veranderd.

Modern brengen

Zou ‘Voor boer en tuinder’ vandaag nog kunnen aanslaan? André Smout denkt van wel. “Je kan vandaag het tv-programma niet meer maken zoals het toen gemaakt werd. Je moet de mensen niet meer vertellen hoe ze hun aardappelen moeten planten, want weinigen doen dat nog zelf. Maar ik ben er zeker van dat mensen nog altijd geïnteresseerd zijn in planten en dieren. Op een moderne manier gebracht, zie ik zeker nog interesse bij het grote publiek voor het verhaal van de Vlaamse land- en tuinbouw en het leven op de boerderij. Bovendien is de afstand tussen producent en consument nog altijd veel te groot.” ■

Vraag voor de expert van SBB Accountants & Adviseurs

Leen Smouts, Senior Juridisch Adviseur SBB

Hoelang na overlijden moet aangifte van nalatenschap worden ingediend?

Tientallen vragen en een berg administratief werk komen op je af wanneer een geliefde land- of tuinbouwer overlijdt. De familie staat even stil om afscheid te nemen en te rouwen. Maar de aangifte van nalatenschap moet ingediend worden. Er moet nagedacht worden over hoe het verder gaat met het bedrijf.

Continuïteit van de bedrijfsvoering

De familie neemt de dagelijkse verzorging van de dieren en de planten en het bewerken van het land als van nature over. Er moet echter gezocht worden naar een concrete oplossing voor de toekomst van het bedrijf. In dit proces moet er familiaal worden afgetoetst hoe de uitbating van het bedrijf zal worden verdergezet, welke familieleden hierbij wel of niet betrokken blijven. Misschien is het zelfs beter om het bedrijf stop te zetten? Al deze beslissingen en onderlinge afspraken moeten correct worden uitgewerkt en in contracten worden gegoten. Alle betrokken partijen en overheidsinstanties, zoals het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de Vlaamse Landmaatschappij, moeten worden ingelicht over de wijze van verderzetting of eventuele stopzetting van het land- of tuinbouwbedrijf. Dit alles moet tijdig gebeuren en met de juiste documenten.

Aangifte van nalatenschap

Daarnaast moet de aangifte van nalatenschap worden voorbereid. De nabestaanden worden onmiddellijk na het overlijden geconfronteerd met de blokkering van de rekeningen. De bank zal deze vrijmaken nadat het een attest of akte van erfopvolging heeft ontvangen. Alle elementen moeten verzameld worden om een gedetailleerd beeld te krijgen van de omvang van het vermogen van de overledene. Het huwelijkscontract speelt zijn rol. De levensverzekeringen en schenkingen van de laatste drie jaar worden onder de loep genomen

en de schulden worden opgelist.

De correcte waardering van het bedrijfsactief en -passief is in dit alles zeer belangrijk. Als het nettovermogen bekend is, moet de aangifte van nalatenschap worden ingediend binnen de vier maanden na het overlijden.

Professionele ontzorging

Het team van agrarische bedrijfsadviseurs en vermogensplanners van SBB Accountants & Adviseurs staat klaar om de familie van de overleden land- of tuinbouwer te begeleiden in dit traject. Zij hebben reeds een vertrouwensrelatie en beschikken over diepgaande kennis van zowel nalatenschappen, als de overdracht van bedrijfsvoering. Meer weten? Neem contact op via vermogensplanning@sbb.be. ■

Aanvaarding van de nalatenschap

Erfgenamen moeten beslissen of zij de nalatenschap van de overledene aanvaarden, verwerpen of aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving. Opletten geblazen op dit vlak, want een schijn wekken, kan al voldoende zijn om de nalatenschap onomkeerbaar te hebben aanvaard. Bepaalde handelingen mogen dus niet zomaar gesteld worden. De erfgenamen mogen niet ondoordacht de woning van de overledene betreden of sterker nog, deze leeghalen of nog snel gelden afhaken van de bankrekening.

Terug in de tijd met VRT Max

Van 1959 tot 1988 liep op de huidige VRT ‘Voor boer en tuinder.’ Een selectie is nu terug te bekijken op VRT Max. De aflevering over de familie Gielen is aflevering 16 van seizoen 1 over ‘Het eigentijds melkveebedrijf.’ Greet De Roo kwam dan weer aan bod in aflevering 9 van seizoen 1 in ‘Boerin uit liefde voor het vak.’ Deze en 28 andere afleveringen van het legendarische zondagmiddagprogramma kan je bekijken via www.vrtmax.be of via de app.

Surf naar www.vrt.be/vrtmax/a-z/voor-boer-en-tuinder

Het proefcentrum heeft een vul- en spoelplaats aangelegd in de openlucht en toont verschillende verwerkingssystemen.

Spaans praktijkonderzoek voor groenten en fruit

Net zoals in Vlaanderen heeft Spanje ook praktijkcentra die onderzoek doen om wetenschappelijke kennis, die praktisch is, om te zetten naar bruikbare toepassingen op het bedrijf. In Valencia bezochten we Ava-Asaja, waar heel wat onderzoek op groenten en fruit wordt gedaan.

Pieter Van Oost, adviseur Plantaardige Productie, Studiedienst

Onderzoek naar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een belangrijk deel van het onderzoek voor Spaanse groente- en fruittelers. Opvallend is dat het onderzoekscentrum niet enkel focust op de effecten van chemische of biologische gewasbeschermingsmiddelen. Zij onderzoeken heel uitgebreid het effect van verschillende vormen van biodiversiteit op de weerbaarheid van hun teelten. Welke planten trekken welke insecten aan en kunnen op die manier bepaalde plagen voorkomen of meer onder controle houden?

Restwater

In de teelten zijn er heel wat insectenhôtels aanwezig om dit extra te voeden. Ook het gebruik van specifieke feromonen wordt ingezet om heel gericht insecten te bestrijden. Toch moest het proefcentrum wel aantonen dat het

telen zonder enig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken, eigenlijk niet mogelijk is. Het gebruik van antiworteldoeken tegen onkruiden wordt ook onderzocht in functie van de impact ervan op het onderliggende bodemleven.

In Vlaanderen is er heel wat aandacht voor het aanpakken van puntvervuiling door gewasbeschermingsmiddelen. Dat doen ook de Spanjaarden. Het proefcentrum heeft een vul- en spoelplaats aangelegd in de openlucht en toont verschillende verwerkingssystemen. In Spanje werken ze zeker ook sterk op het principe van verdamping, zoals *e Remdry* of de *Heliosec*, gezien de vele zonnige dagen en warme temperaturen.

Diversiteit aan teelten

Het proefcentrum zet in op meerdere fruitsoorten zoals druiven, mandarijn,

Ava-Asaja

- De organisatie telt ongeveer 20.000 leden, vaak heel kleinschalige tuinbouwers.
- Leden van Ava-Asaja betalen een jaarlijks lidgeld van 50 euro, de andere inkomsten komen via de overheid, onder andere door project-financiering.

meloen, citroen, persimon en groenten zoals avocado, aubergines en courgettes. Omdat water hier een groot probleem is, onderzoekt men heel wat rassen in functie van de verzilting van het (grond)water.

Boomgaardspuiten in topsegment

MECHANISATIE Ten westen van Valencia waren we welkom bij het mechanisatiebedrijf Fede, dat al meer dan 50 jaar boomgaardspuiten construeert voor de binnen- én buitenlandse markt. In de nette vernieuwde werkomgeving worden de onderdelen van de spuiten enkel geassembleerd. De onderdelen komen allemaal van betrouwbare leveranciers en worden onderworpen aan een strenge kwaliteitscontrole. Er worden zo'n 10 machines per dag geproduceerd. Fede staat daarmee in Spanje op de tweede plaats inzake marktaandeel en profileert zich als A-merk in de sector. Bij het betreden van de toonzaal sprong een Kubota-trekker in het oog. Al snel werd duidelijk dat Fede sinds 2021 overgenomen werd door de Kubota-groep. Het is dus niet uitgesloten dat deze spuittoestellen binnenkort ook onze markt betreden. Sinds de overname is er alvast meer budget voor onderzoek en ontwikkeling en dat vertaalt zich in enkele knappe realisaties. Zo ontwikkelden ze hun eigen precisieboomgaardspuit. Deze wordt aangestuurd met een overzichtelijke tablet die draadloos verbonden is met het spuittoestel. Het concept hebben ze H₃O gedoopt. De Europese regels hebben ook voor Fede gevolgen. Zo zijn al hun spuiten standaard uitgerust met een schoonwatertank, zagen we fustenreinigers en interne reinigingssystemen. Daarnaast viel ook hun AI-toepassing op. Met behulp van een slim camerasysteem vooraan op de trekker worden alle bomen gescand. Op basis van die beelden wordt het spuittoestel aangestuurd, maar verzamelt men ook data om bijvoorbeeld productieprognoses te kunnen opmaken. ■

Tom Destoop, verantwoordelijke Landbouwmechanisatie en Bodembeheer

De precisiespuit wordt aangestuurd met de tablet, die heel laagdrempelig in elke tractor kan worden geïmplementeerd.

Wijncoöperatie in Xaló-vallei

WIJNBOUW Op uitnodiging van de landbouwvereniging Asaja Alicante bezochten we de wijncoöperatie van Xaló. Gelegen in het hoogland ten noorden van Alicante, biedt Xaló een ideale omgeving voor wijnbouw. De kalkhoudende en stenige grond en het microklimaat van de vallei is perfect voor de druiventeelt, waardoor deze regio bescherming geniet. De in 1962 opgerichte coöperatieve telt 400 leden en in totaal 410 ha wijngaarden. Op kleine percelen worden de druiven op familiale, traditionele manier geteeld. Veel technische beslissingen, zoals oogstdatum, worden genomen door de oenoloog. De leden brengen hun oogst naar de coöperatie, waar het materiaal staat om wijn te maken. De raad van bestuur beslist jaarlijks wat de kiloprijs is die leden voor hun aangeleverde druiven krijgen. Ook opmerkelijk is dat de telers in december (na de oogst) 20% uitbetaald krijgen, en pas in mei de overige 80%.

Moscatel is het voornaamste druivenras dat wordt gecultiveerd. Deze druif vormt de basis voor de zoete Mistella-wijnen. Daarnaast produceert de coöperatieve ook rode wijn en vermout, en traditioneel ook een beetje rozijnen. De coöperatie van Xaló focust duidelijk op lokale afzet (85%).

Droogte speelt ook wijnbouw parten

De droogteproblematiek hoorden we vaak terugkeren doorheen de studiereis. Ook de wijnbouwers in deze regio lijden productieverliezen tot 85% door de uitblijvende regen. De overheid van Alicante geeft enkel in zeer extreme omstandigheden toestemming om wijngaarden te irrigeren, om de kwaliteit van de wijn te behouden. Zonder irrigatie zijn de druiven zoeter en intenser van smaak. ■

Erika Buggenhout, sectorconsulent

Proefveldbezoek demobedrijf Lemaire-Taelemans

Vijf proeven in akkerbouwgewassen

Voor het vijfde jaar op rij kunnen de demovelden op het proefplatform in het glooiende Lennik worden bezocht. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij heeft er in samenwerking met de praktijkcentra akkerbouw proeven in de voornaamste akkerbouwteelten. Ondanks de weersomstandigheden van dit voorjaar ligt bij de familie Lemaire-Taelemans alles er vrij goed bij.

Tom Dewanckele

Het hoeft niet nog eens herhaald te worden, maar de weersomstandigheden hebben het afgelopen najaar en de voorbije maanden heel wat roet in het eten gegoooid bij het inzaaien van de teelten. Mais zaaien en aardappelen planten was op sommige plaatsen half juni nog steeds bezig. Uitzonderlijk en nog maar weinig

gezien. In sommige streken kon gelukkig alles toch relatief goed verlopen, zoals dat ook in Lennik het geval was. De gerst en tarwe is in oktober onder vrij goeie omstandigheden ingezaaid, de mais en tarwe staan momenteel goed en de suikerbieten zijn op 13 april al ingezaaid met als resultaat dat de rijen half juni bijna dichtgegroeid zijn.

Goede tarwe-opbrengst?

Het laatste blad en de aar zijn het belangrijkste om gezond te houden met een preventieve behandeling. Die zorgen namelijk voor 75% van de opbrengst. We hebben hier liefst een mooie groene kleur en geen oranje schijn die op fusarium zou duiden. In de rassenproef in Lennik scoorde SU Ecusson het beste op vlak van tolerantie tegen septoria, meeldauw en aarfusarium. Dit maakt het in rotatie zeer geschikt na mais.

Rassenproef wintertarwe

Dit jaar werden op het proefveld 37 variëteiten wintertarwe in vier herhalingen aangelegd. Het eerste wat bij aankomst opvalt, is dat er vrij veel raaigras aanwezig is. Dat kan komen door het aanvoeren van stro uit Frankrijk waar men veel problemen heeft met resistent raaigras. Iets waar je als landbouwer zeker aandacht voor moet hebben met een goeie vooropkomstbehandling, want anders heb je er het hele seizoen last van. Door de vochtige omstandigheden zien we bij de meest gevoelige variëteiten hier en daar duidelijk aarfusarium naar boven komen. Eens de bloei gepasseerd is, heeft het geen zin meer om dit nog te behandelen. Het beste moment om te behandelen is wanneer de aar verschijnt, zodat er bescherming is als die in bloei komt. Fusarium is een complex van verschillende types schimmel en het wordt aangeraden hiervoor prothioconazol te gebruiken. Dit is de enige behandeling die alle types fusarium meepakt. De behandelde veldjes worden wekelijks opgevolgd om te weten hoe ziek rassen worden en wanneer ze juist welke ziektes krijgen. Enkel de behandelde proeven worden geoogst om te weten hoeveel kilogram ze opbrengen. Alle resultaten worden na het dorsen aangeboden via de website van LCG.

Ploegloos naar mais

Na de oogst van de suikerbieten vorig jaar werd de bodem 25-30 cm diep opgetrokken en zaaide men meteen ook in dezelfde werkgang gerst. We zien op het proefveld mais dat Jonas Lemaire ploegloos de resten van de gerst in het voorjaar mooi klein gekregen heeft. Dat gebeurde met de precisiecultivator Güttler waarmee het 3-4-5-systeem gehanteerd werd. Daarbij probeert men om drie keer door de gerst te rijden op 4 cm, gedurende vijf dagen. Tussen de drie passages kan stalmest of mengmest gevoerd

worden om daarna met een zware cultivator op 15 cm diepte te nivelleren. Finaal wordt afgewerkt met een diepwoeler gevolgd door rotoreg om alles zaaiklaar te leggen. Dit jaar kende de mais zoals overal een late zaai. Jonas experimenteerde de laatste jaren al met volledige mechanische onkruidbestrijding en haalde daar goede resultaten mee. Dat valt qua kostprijs merkbaar goedkoper uit, je kan het activeren in het GLB en er nog extra VLIF-steun voor krijgen. Door het wisselvallige weer in de periode van zaaien werd duidelijk dat dit jaar mechanische bestrijding geen optie was, maar dat er dus voor chemische bestrijding moest worden gekozen.

Rassenproeven brouwergerst

De proeven in brouwergerst liggen aan in het kader van het vierjarig project Grow to brew, dat dit jaar van start ging. Er zijn in het project zes werkpakketten, waaronder in eerste instantie de teelttechniek en de beheersing van ziekte-aantasting. Er worden kwaliteitsbepalingen uitgevoerd door het Innovatiecentrum voor Brouwerij en Fermentatie (IBF) van UGent en

HoGent en daarnaast controleert de Bodemkundige Dienst van België de bemesting die bij brouwergerst zeer belangrijk is. Verder worden gushingtesten uitgevoerd om het overmatig overschuimen bij het openen van een bierflesje te onderzoeken. Mouterijen zijn momenteel meer geïnteresseerd in zomergerst omdat die in kwaliteit beter scoort, maar hier in Lennik zijn er naast twee proeven zomerrassen ook acht proeven met winterrassen die grotere opbrengsten met zich meebrengen.

Aardappelen en bieten

Dit jaar was het door de weersomstandigheden niet mogelijk om een rassenproef aardappelen uit te planten. De late frietrassen in de twee segmenten van Fontane en Innovator werden wel op drie andere locaties uitgeplant en daarvan zullen de resultaten later gedeeld worden. Bij de bieten moest dit jaar niets gespoten worden aangezien de bladluizendrempel niet werd bereikt. Er liep wel een proef waarin bieten samen met gerst groeiden en duidelijk minder bladluizen en verdeling vertoonden. ■

De rassenproef aardappelen heeft dit jaar te lijden onder de weersomstandigheden.

Onderzoek naar optimale benutting van natuurlijke processen

Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) werkt op het proefplatform op het kasteeldomein in Hansbeke samen met mede-eigenaar en bioteler Felix de Bousies (bedrijf PHAE) en landbouwconsulent en -onderzoeker Alain Peeters (RHEA). Ze verrichten sinds 2020 samen onderzoek naar de effecten van een agro-ecologische teeltpraktijk.

Tom Dewanckele

De hamvraag is hoe we natuurlijke processen optimaal kunnen benutten in de landbouwsector. De focus op het proefplatform ligt op tijdelijk en permanent grasland, kwaliteitsgranen en mengteelten met vlinderbloemigen. Het landbouwbedrijf van 50 ha was in 2018 reeds omgeschakeld naar biolandbouw

en streeft naar een rendabele en duurzame bedrijfsvoering. Felix de Bousies wil zijn gronden in een zo goed mogelijke staat kunnen doorgeven aan de volgende generatie en maakt hiervoor graag wat ruimte vrij op zijn velden voor het proefplatform. In de eerste jaren na de omschakeling werd gekozen voor een akkerbouwrotatie en het systeem van

niet-kerende bodembewerking. Daarnaast werden een aantal soortenrijke randen en stroken aangelegd om biodiversiteit te scheppen in functie van plaagbestrijding in de akker-teelten. Dit jaar wordt op het proefplatform op 4 juli voor het vijfde jaar op een rij een demodag op locatie georganiseerd. In de aanloop daar naartoe trekt ILVO-onderzoeker bodembeheer en agro-ecologische teeltsystemen en tevens coördinator van het proefplatform Koen Willekens al enkele wijze lessen.

Hoe staat het met de bodemkwaliteit?

Een van de kernprincipes is het continu bedekt houden van de bodem om uitdroging te voorkomen, sponswer-

king te bevorderen, bodembioïlogie te bevorderen en ongewenste onkruid-groei tegen te gaan. De basis van de rotatie is de voorbije jaren gras-klover en ondertussen ook gras-klover-kruiden als tijdelijk grasland, wat door een sterke beworteling een grote koolstof-aanvoer met zich meebrengt. Samen met de stikstofaanvoer door de vlinderbloemige klover zorgt dit voor de opbouw van bodemorganische stof en daarmee gepaard gaande bodemvruchtbaarheid die door de volgteelten kan worden benut in de daaropvolgende jaren. “Wij voeren op alle percelen analyses uit voor monitoring van de bodemkwaliteit. In de beginjaren merkten we op verschillende percelen een onderuitgezakte pH (zuurtegraad) en een lage kalitoestand. Daartegenover hadden we hoge fosfaatcijfers en kon het organischestofgehalte best opgekrikt worden. In de monocultuur snijmais tijdens de voorgaande pacht verzuurde de bodem door verdichting, eenzijdig gebruik van snelwerkende stikstofbemesting en export van kalium, calcium en magnesium. We merken nu dat we het organischestofgehalte met de gras-klover in de rotatie effectief kunnen opkrikken, maar dat de bodems nog behoefte hebben aan bekalking en extra kalium. We corrigeren daarom met kalkmeststoffen, boerderijcompost en bepaalde hulp-meststoffen. We zien in onze analyses ook al een stukje koolstofopbouw en een duidelijke trend dat de stikstofbeschikbaarheid ten goede komt.”

Combinatie eiwit- met graanteelt

De bodemkwaliteit wordt verbeterd door het vergroten van de gewasdiversiteit en het elkaar sneller laten opvolgen van gewassen in het systeem. “Diversiteit in gewassen kan je enerzijds bekomen door een uitgebreide rotatie, maar ook door soortenrijke groenbedekkmengsels en het zetten

van mengteelten. Elk gewas heeft op zich iets te bieden op het vlak van bodemkwaliteit, beworteling en voeding aan het bodemleven.”

Op het proefplatform wordt onder meer onderzocht of het telen in stroken van 6 meter breed een stabielere opbrengst kan brengen met minder aantasting door ziekten en plagen. Met het Leg-O-project wordt door de combinatie van eiwitteelten (erwt, veldboon of rode nierboon) met graanteelten (baktarwe, brouwergerst, durumtarwe) een hogere biodiversiteit verwacht die meer natuurlijke vijanden van plaagsoorten aantrekt. Die proeven lopen zowel in gangbare als in biologische teeltomstandigheden. “In dit strokenteeltsysteem zit een rotatie waar vlinderbloemigen afwisselen met granen, wat in een akkerbouwsysteem een heel logische combinatie is. Vlinderbloemigen brengen stikstof in het systeem die later kan benut worden voor de volgteelt graan.” In samenwerking met INBO en een bakker-molenaar loopt het project Graanwaardig rond oude bakgranen.

“Die oude graansoorten scoren sowieso beter qua beworteling en de symbiose met het bodemleven. Mede door dit project kunnen we op bepaalde percelen nog uitgebreidere bodemanalyses uitvoeren.”

Roller-crimper en directzaaimachine

De bodembewerkingen worden op het proefplatform zo veel mogelijk gereduceerd. Er wordt uitgegaan van het principe dat het gewas het bodemleven voedt en het bodemleven op zijn beurt het gewas voedt. Een bewerking kan nodig zijn voor de zaaibereiding, maar tegelijk worden ook systemen uitgetest van directzaai zonder bodembewerking. “Je kan zowel hoofdteelten als groenbedekker teelten direct laten volgen op de vorige teelt door te zaaïen in de stoppel van een hoofdteelt of doorheen de gewasresten van een groenbedekker. Je kan na een graanteelt een complex groenbedekkmengsel telen en eens je daarvan voldoende productie hebt, kan je dat neerleggen met een roller-crimper. Dat is een rol met lamellen ▶

Koen Willekens is ILVO-onderzoeker bodem en coördinator Proefplatform Agro-ecologie in Hansbeke.

Strookteeltsysteem van granen met vlinderbloemigen, hier durumtarwe naast de rode nierboon.

die groenbedekkeringsmengsels in bloei niet verhaksel, maar zachtjes kraakt en neerlegt. Daarna volgt een directzaai-machine om meteen zonder bodembewerking in te zaaien. Belangrijk zijn goede groeiomstandigheden voor een voldoende ontwikkeling van het mengsel opdat het kan dienen als een mulchlaag die onkruidonderdrukkend werkt en uiteindelijk ook plantenvoeding is voor de volgende teelt. Het is een goede manier om de rest van het groeiseizoen toch nog verder te benutten. Vorig jaar hebben we getest om in de stoppel van een graangewas dat geoogst werd voor geheleplantsilage (GPS) met directzaai een combinatie in te zaaien van zowel boekweit als gras-klover-kruident. Beide gewassen hebben zich kunnen ontwikkelen. De boekweit werd eerst geoogst en de gras-klover bleef aanliggen voor oogsten in dit jaar."

Nieuw verdienmodel

Het principe van agro-ecologie is erop gebaseerd om niet op een wereldmarkt te opereren, maar goede afspraken te maken tussen producenten en verwerkers. Er ontstaan belangrijke samenwerkingen tussen ketenactoren op het vlak van logistiek en marketing. "Door

ten volle in te zetten op natuurlijke mechanismen van plantenvoeding en gewasbescherming heb je misschien niet altijd een even hoge productie als met het gebruikelijke gangbare systeem, maar je streeft wel naar een betere kwaliteit die je kan valoriseren.

Demodag agro-ecologisch proefplatform

Op 4 juli organiseren ILVO en het Proefplatform Agro-ecologie Hansbeke voor het vijfde jaar op een rij een demodag bedoeld voor landbouwers, onderzoekers, agrarische adviseurs en beleidsmakers. Je bent die dag van harte welkom op het landbouwbedrijf van de familie de Bousies in Hansbeke (Deinze). Het wordt een boeiende en afwisselende dag met speed-interviews, infosessies en -markt, talrijke demo's en veldproeven:

- Demo's: mechanische onkruidbestrijding, mechanische graslandvernietiging, doorzaai voor en inzaai van mengteelten;
- Veldproeven: mengteelt mais-klimboon, strokenteeltsysteem peulvuchten-granen, de methode Bonfils Fukuoka voor bakgraan;
- Infosessies over technieken en wetgeving boerderijcompostering, bodemgezondheid herkennen, bodembiodiversiteit en bemesting, kansen voor lokale graanteelt en graanketens, logistieke samenwerkingen, verdienmodellen en marketing.

Meer info en inschrijven kan via deze QR-code.

Koen Willekens:

"Hogere nettowinst dankzij goede afspraken, minder inputkosten en betere marktprijzen."

De kosten voor meststoffen, arbeid, brandstof en gewasbeschermingsmiddelen zijn sowieso lager, waardoor het saldo een stuk hoger uitkomt. Het is heel belangrijk om teeltafspraken te maken, maar nog belangrijker om goede prijsafspraken te maken. Met de speciale graansoorten op het proefplatform zitten we bijvoorbeeld in een nichemarkt van bakker-molenaars, waar vrij hoge prijzen gegeven worden. Bovendien wordt door op voorhand goede afspraken te maken over de prijs het risico niet langer alleen door de landbouwer gedragen, maar mooi gespreid over de partners." ■

Agenda

Deze vormingen zijn exclusief voor onze leden. De meest actuele informatie vind je op www.boerenbond.be/vorming

Alle provincies

Online: Zorgboerderijen: Infosessie webpagina

Spreker: Willem Rombaut

- 3 juli, 19 uur
- Onlinevorming
- Info en inschrijven (verplicht) via groenezorg.be
- Steunpunt Groene Zorg vzw

Aanvullende opleiding fytolientie: Correct en optimaal werken met je spuittoestel: veldspuit

Spreker: Gert Van de Moortel

- 27 juni, 20 uur
- Onlinevorming
- Info en inschrijven (verplicht) via boerenbond.be
- Boerenbond

West-Vlaanderen

Fytobijscholing Groen Groeien in de Manorhoeve

Spreker: Kris Spiesschaert

- 29 juni, 10 uur
- Manor Hoeve, Ledegem
- gysbrechts@groengroeien.be, 0488 59 90 84
- Groen Groeien Vereniging Vlaamse Tuinaanemers

fyto licentie

Activiteiten met een blauwe titel komen in aanmerking als bijscholing voor je fytolientie.

Boerenbond vormt met de financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap en de Europese Unie

Medegefinancierd door de Europese Unie

Zeer efficiënte lamp voor hogedraadteelten

TUINBOUW MechaTronix introduceert een aanpassing aan hun Coolstack Dynamic-groeilampen, nu volgens het bedrijf steeds meer telers hun hogedraadteelt dynamisch belichten. "De meeste telers hebben geïnvesteerd in led-groeilampen die in staat zijn dynamische lichtstrategieën uit te voeren. Deze groeilampen maken het mogelijk om planten aan te sturen op de lichtsom. Daarnaast kunnen deze lampen het lichtspectrum aanpassen aan de behoeften van het gewas en/of de beschikbare straling in de kas", aldus MechaTronix.

Op maat voor tomaten en komkommers

Nu gaat MechaTronix een stap verder in deze strategie door de nieuwe Osram Osconiq P3737 leds te adopteren in hun Coolstack Dynamic-groeilampen, in combinatie met een compleet nieuw ontworpen optica die op maat gemaakt is voor hogedraadteelten zoals tomaten en komkommers. Dit resulteert in een ultrahoge efficiëntie van meer dan 3,8 umol

per joule, gecombineerd met een unieke lichtspreading en diepte in het gewas. Deze nieuwe ontwikkeling biedt ook een oplossing voor lagere serres met beperkte ruimte van tralie tot gewas om een volledige led-verlichtingsopstelling te kunnen implementeren. MechaTronix is een van de grootste producenten van ledgroeilampen in Europa en maakt deel uit van de Eight Lakes Group, dat haar hoofdkantoor heeft in het Nederlandse Breda, niet ver van de Belgische grens. Vanuit haar vestigingen in Nederland, België, Canada en Taiwan ontwikkelt, produceert en verkoopt MechaTronix ledgroeilampen voor glastuinbouw en *vertical farming*. Tot op vandaag bedraagt hun geïnstalleerde oppervlakte meer dan 700 ha verlichte teelt, variërend van fruit- en groenteteelt tot siergewassen en vermeerderingsfaciliteiten. ■

Jo Gennez

www.horti-growlight.com/nl-nl

Jos Daems
algemeen proost Boerenbond &
Landelijke Gilden

Afscheid

Beste leden en collega's, de afgelopen tien jaar mocht ik regelmatig bij jullie binnenkomen met een bezinning of jullie ontmoeten naar aanleiding van een jubileum, een receptie, een overlijden, een doopsel, een huwelijk, zomaar een babbel ... Ik ben dankbaar voor elk woord en voor elke ontmoeting die we mochten hebben. Ik ben dankbaar voor het vertrouwen en de kansen die de organisatie mij heeft gegeven en geboden. In mijn hart ben ik altijd een Boerenbonder geweest en dat zal altijd zo blijven. Met gemengde gevoelens neem ik op 30 juni afscheid, maar: de wereld is klein, en ik ben er zeker van dat we mekaar hier of daar nog wel eens zullen tegenkomen. De bisschop van Antwerpen benoemt mij vanaf 1 juli tot pastoor voor de vijftien parochies van Heist-op-den-Berg en Putte. Dit is geen vaarwel, maar bedankt en tot ziens! Het ga elk en ieder van jullie goed.

“Elk einde geeft ons de mogelijkheid om te groeien.”

Het einde als een nieuw begin

Het leven is een reis die ons steeds weer voor nieuwe uitdagingen en veranderingen stelt. Wanneer een hoofdstuk eindigt, vinden we het vaak moeilijk om het nieuwe te verwelkomen. Maar juist in deze overgangen ligt een diepe wijsheid verborgen: elk einde is ook een nieuw begin. Als we terugkijken, zien we dat elk einde dat we hebben meegemaakt, ons heeft gevormd en ons de mogelijkheid heeft gegeven om te groeien. Of het nu gaat om het einde van een vriendschap, het verlies van een dierbare of het afsluiten van een levensfase ... Deze overgangen dagen ons uit om onze perspectieven te veranderen en de kansen in de veranderingen te zien. De natuur laat ons keer op keer zien dat na de winter de lente komt, dat na de duisternis het licht verschijnt. Zoals de knoppen in de lente uitkomen, ontstaan er ook in ons nieuwe dromen, doelen en hoop. Het is aan ons om deze kansen te herkennen en ze met moed en vertrouwen te grijpen. Zoals de bladeren in de herfst vallen om plaats te maken voor

nieuw leven in de lente, zo moeten ook wij soms het oude loslaten om ruimte te maken voor het nieuwe. Een einde is geen mislukking maar een belofte voor een nieuw begin, een nieuwe mogelijkheid om het leven vorm te geven en te beleven. Ik kijk daarom met hoop en verwachting naar wat komt. Elke stap in de onbekende toekomst is een gelegenheid om onszelf opnieuw te ontdekken en ons leven met nieuwe kleuren te vullen. In elk einde ligt een zaadje van het nieuwe, dat alleen maar wacht om te bloeien en ons mee te nemen op een nieuwe, spannende reis. Laten we deze zaadjes koesteren door open te blijven voor veranderingen en vertrouwen te hebben in het proces van het leven. Elk einde is een brug naar iets nieuws. Het is een stap in een toekomst vol onbekende mogelijkheden en verrassingen. Door het oude los te laten, openen we ons hart voor het nieuwe en geven we onszelf de kans om steeds weer opnieuw te beginnen, te groeien en te bloeien. ■

Nieuwe regioconsulent

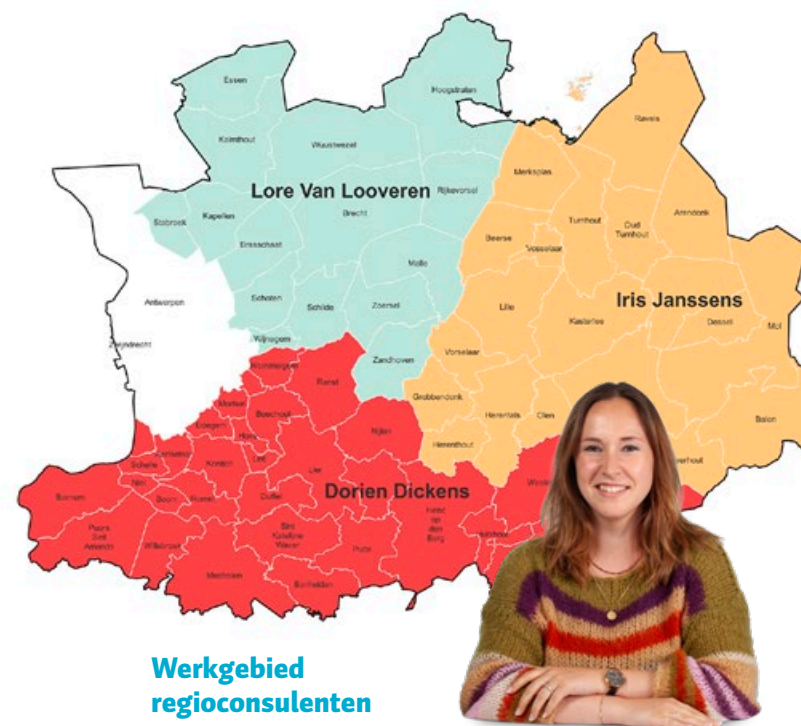
BOERENBONDPERSONEEL Sinds 1 juni is Iris Janssens als nieuwe regioconsulent gestart in de provincie Antwerpen. Iris zal de bedrijfsgilden en de actuele dossiers behartigen in het gebied Oost in opvolging van Wout Van den Bossche. Wout zal doorschuiven naar een regio in Oost-Vlaanderen. Iris is landbouwingenieur van opleiding en was de afgelopen jaren actief als kwaliteitsverantwoordelijke in de sector. Haar affiniteit met de landbouwsector heeft ze al van jongs af aan meegekregen op het landbouwbedrijf van haar grootouders. We wensen haar veel succes toe.

Werkingsgebieden

Iris vervolledigt het Antwerpse team van regioconsulenten. We geven graag nog eens een overzicht van de werkingsgebieden van de verschillende regioconsulenten met onderstaande kaart.

Je kan de regioconsulenten contacteren via deze e-mailadressen: iris.janssens@boerenbond.be; dorien.dickens@boerenbond.be en lore.van.looveren@boerenbond.be. Aarzel niet hen te contacteren bij vragen. ■

Lore Van Looveren, regioconsulent
lore.van.looveren@boerenbond.be

Werkgebied regioconsulenten

Iris Janssens

Toelagen Provinciale Landbouwkamer Antwerpen

SUBSIDIES Omdat het belangrijk is een duidelijk en correct beeld te geven van de huidige land- en tuinbouw, houdt de Provinciale Landbouwkamer Antwerpen (PLK) vast aan de jaarlijkse traditie om een toelage te voorzien voor land- en tuinbouwbedrijven die scholen of klassen ontvangen op hun bedrijf. Ook de toelage aan verenigingen die een imago-activiteit omtrent land- en tuinbouw organiseren voor een groot publiek blijft bestaan.

Toelage voor bezoek van scholen en klassen

Deze toelage van 100 euro wordt met een maximum van vijf keer per jaar toegekend aan bedrijven die een klas ontvangen op hun bedrijf om op die manier kinderen en leerkrachten te laten kennismaken met de hedendaagse land- of tuinbouw.

Toelage voor imago-activiteiten

Deze toelage van 200 euro wordt toegekend aan verenigingen die een activiteit organiseren voor het grote publiek en waarop land- en tuinbouw – of een aspect daarvan – centraal staat. Aanvraagformulieren met het reglement vind je op de website van de Provinciale Landbouwkamer Antwerpen. Aanvragen is simpel, dus aarzel niet wanneer je als bedrijf of vereniging dergelijke activiteiten organiseert of dit jaar al georganiseerd hebt. ■

Koen Lommelen, provinciaal secretaris
koen.lommelen@boerenbond.be

www.provincieantwerpen.be/landbouwkamer

Gewasbescherming uitgelegd aan het grote publiek

CAMPAGNE Wanneer het wat beter weer is, zien we weer heel wat wandelaars en fietsers langs onze velden passeren. Het is voor deze passanten niet altijd duidelijk wat er allemaal gebeurt om zo'n landbouwperceel. Waar is die boer toch allemaal mee bezig? Zeker rond bespuitingen leven nog heel wat vooroordelen en misvattingen. Die wil het Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant graag uit de wereld helpen.

Gratis panelen voor landbouwers

Elke Vlaams-Brabantse landbouwer kan bij het Praktijkpunt twee informatieborden bestellen. Deze kan je gebruiken om op je veld of naast een wandelpad te plaatsen om op die manier voorbijgangers wat meer te informeren over gewasbescherming. De borden bevatten wat meer uitleg over het doel van gewasbescherming. Ze leggen uit waarom onze gewassen deze middelen nodig hebben en geven ook wat meer uitleg over hoe een landbouwer beslist om deze al dan niet in te zetten. Zo kan het begrip bij het ruime publiek weer wat groter worden.

Je kan deze borden bestellen via onderstaande QR-code. ■

Christien Miroir, sectorconsulent
christien.miroir@boerenbond.be

Totaalplan Ruimte voor de Getes bakent overstromingsgebieden af

WATER Het zogenaamde Totaalplan Ruimte voor de Getes werd in het voorjaar van 2023 aangekondigd als een cruciale intergemeentelijke aanpak om toekomstige overstromingen in de Getevallei te voorkomen, na de zware overstromingen in de zomer van 2021. Het belangrijkste doel van het plan is het creëren van een doeltreffend watersysteem dat in staat is om water te bufferen en te verspreiden over de hele vallei via twaalf deelgebieden, zowel van de Kleine als de Grote Gete, van Tienen tot Geetbets. De afgelopen maanden heeft het projectbureau Antea samen met VMM verder gewerkt aan de hydraulische modellering van verschillende mogelijke scenario's voor de eerste vier deelgebieden rond Tienen (gebied A, B en C) en Eliksem (gebied G). Na de zomer worden keuzes gemaakt over welke inrichtingen men zal uitvoeren, en dus ook wat de impact zal zijn voor de omliggende percelen.

Afbakening van de overstromingsgebieden

VMM heeft nu wel duidelijk aangegeven dat de twaalf gebieden volledig zullen afgebakend worden als overstromingsgebied. Overstromingsgebieden worden beschouwd als zones waar van nature water kan worden geborgen of kunnen ingeschakeld worden door de waterbeheerders om een waterbergende functie te vervullen. Het actief inschakelen van overstromingsgebieden kan op verschillende manieren gebeuren. Waterbeheerders kunnen bijvoorbeeld gronden verwerven om deze als overstromingsgebied in te schakelen. Een andere mogelijkheid is om een overstromingsgebied formeel af te bakenen. In afgebakende overstromingsgebieden zijn de financiële instrumenten, recht van voorkoop, aankoopplicht en vergoedingsplicht van toepassing. Ze worden onder meer ingezet om eigenaars en gebruikers van gronden te vergoeden voor de mogelijke schade door de actieve inschakeling van de gronden in het waterbeheer.

VMM gaf de opdracht aan VLM om reeds contact te nemen met eigenaars van percelen die cruciaal zijn voor de inrichtingswerken, ongeacht welk scenario er zal gekozen worden. Verder voorziet VMM na de zomer een infomoment om meer duiding te geven over de plannen. Meer informatie vind je op www.vmm.be/water/beheer-waterlopen/projecten/totaalplan-ruimte-voor-de-getes. ■

Mieke Huyck, regioconsulent
mieke.huyck@boerenbond.be

700 leerlingen trokken de boer op

EVENEMENT Afgelopen maand kwamen maar liefst 700 leerlingen op bezoek op een van de drie deelnemende landbouwbedrijven in Borgloon, Sint-Truiden of Tongeren. Al enkele jaren zetten land- en tuinbouwers, vrijwilligers en de gemeenten een project van Plattelandsklassen verder. Hierbij worden alle leerlingen uit het vijfde leerjaar via de school uitgenodigd op een land- of tuinbouwbedrijf in hun gemeente. Dit jaar werden ze tijdens de BinnenBijBoerendagen ontvangen bij respectievelijk BeMa Fruit, Juwel Fruithof en de familie Euben.

Alle sectoren

Tijdens het bezoek werden de gastbedrijven bijgestaan door collega's-land- en -tuinbouwers uit de gemeente die elk het verhaal van hun eigen sector kwamen vertellen. Zo kregen de leerlingen antwoorden op vragen als 'Geeft een koe ook melk in het weekend?' en 'Wat eten varkens?'. Ze konden er ook kennismaken met de machines die worden gebruikt in de landbouw. De leerlingen ontdekten hoe hun dagelijks voedsel wordt geproduceerd, welke processen daarbij komen kijken en waarom het belangrijk is lokaal voedsel te eten. Daarnaast werd er ook uitgelegd wat de gevolgen van zwerfvuil zijn en mochten leerlingen zelf ontdekken waar de dodehoek van een tractor zich bevindt. ■

Heidi Pinxten, regioconsulent
heidi.pinxten@boerenbond.be

Borgloon

Tongeren

Sint-Truiden

Karolien Vermeulen
consulent Dienstbetoen
karolien.vermeulen@boerenbond.be

Karoliens tip van de week

Wijziging data op enkele locaties

DIENSTBETOEN Boerenbondleden in reeks 1 en 2 kunnen op zittingen terecht voor bijstand bij verschillende vragen die op hun pad komen. Denk maar aan vragen over pacht, de diverse aangiften (fiscaal, verzamelaanvraag of Mestbank), de opmaak van bezwaren, het begin of einde van je loopbaan, erfdiensbaarheden, protocols ...

De vertrouwde zitdagen bij dienstbetoenconsulent Karolien Vermeulen in Oost-Vlaanderen zullen vanaf 1 september van tijdstip veranderen. Concreet kan je de tweede en vierde dinsdag in de voormiddag terecht in Maldegem. Op donderdagvoormiddag kan je wekelijks terecht in Lochristi en op donderdagnamiddag kan je wekelijks terecht in Sint-Denijs-Westrem. De locaties blijven dezelfde. Alle wijzigingen zullen ook gecommuniceerd worden via de vertrouwde dienstbetoenpagina met de zitdagen in *Boer&Tuinder*. Een bezoek op zitdag is steeds op afspraak. Een afspraak kan je zelf boeken via www.boerenbond.be/zitdagen of door telefonisch of per mail contact op te nemen met de betrokken dienstbetoenconsulent. Je kan ook steeds terecht op de algemene advieslijn 016 28 61 61 of advies@boerenbond.be. ■

Op 14 juli nodigt het bestuur van de regio van Oudenaarde alle leden van Boerenbond en Landelijke Gilden uit voor een eetfeestijn.

Kom je ook naar het feest van regio Oudenaarde?

EVENEMENT Het bestuur van de regio van Oudenaarde organiseert jaarlijks een regiofeest voor alle leden van Boerenbond en Landelijke Gilden. Door de slechte weersomstandigheden werd het regiofeest dit jaar uitgesteld naar zondag 14 juli. Jullie worden vanaf 12 uur verwacht op het bedrijf van Joost en Mieke Beel (Heerbaan 16, Wortegem-Petegem). Het is een ideale gelegenheid om elkaar te ontmoeten in een gezellige en ongedwongen sfeer.

Kaartenverkoop Uiteraard kan je enkel deelnemen als je op voorhand kaarten koopt bij een van de bestuursleden van de regio van Oudenaarde. We starten met een aperitief en versnapering, nadien staat er beenhosp (met groentjes en frietjes) en een dessert op het menu. Een kaart kost 25 euro. Meer weten? Contacteer Laura via onderstaand e-mailadres. ■

Laura Speeckaert, regioconsulent
laura.speeckaert@boerenbond.be

Bruine Kiekendief gaat voor natuur én landbouw

PROJECT Op 7 juni gaf de Vlaamse regering groen licht aan het dubbeldoelproject Bruine Kiekendief in de Waaslandhaven. Landbouwers die dit willen, kunnen zich tussen 1 en 31 juli kandidaat stellen om mee te stappen in dit project om op eigen en overheidsgronden teelten in te zaaien met een dubbel doel: natuur én landbouw.

Planning

De start van het project heeft lang op zich laten wachten maar gaat nu toch van start. Op donderdag 27 juni is er een infoavond over de teelten en de maatregelen in dit project. Op donderdag 4 juli om 20 uur is er een infoavond over hoe je je kandidaat kan stellen en hoe gronden worden toegewezen. Deze vergadering vindt plaats in ontmoetingscentrum Ermenrike, Tuinwijkstraat 66 in Kieldrecht.

Van 1 juli tot 31 juli kunnen kandidaturen worden ingediend en op 16 augustus zullen de gronden worden toegewezen. Voor meer info kan je terecht bij hilde.vandoorselaer@vlaanderen.be. ■

Maarten Stuer, provinciaal secretaris
maarten.stuer@boerenbond.be

Provincie lanceerde strategisch project Mandelvallei

STRATEGISCH PROJECT Half mei lanceerde de provincie West-Vlaanderen het strategisch project Mandelvallei in het streekhuis Midden-West-Vlaanderen. De Mandelvallei en zijn zijwaterlopen omvatten volgende gemeenten: Roeselare, Ardoioe, Meulebeke, Pittem, Izegem, Staden, Oostrozebeke, Ingelmunster, Hooglede, Tielt, Dentergem, Wielsbeke, Moorslede, Zonnebeke, Lendelede, Harelbeke, Lichtervelde, Zulte en Ledegem. De waterlopen die hierbij vervat zijn, zijn onder andere de Mandel (eerste en tweede categorie), Devebeek (eerste en tweede categorie), Collievijverbeek, Roobeek, Babilliebeek, Bosbeek, Krommebeek en Loverbeek.

Wat zijn de ambities?

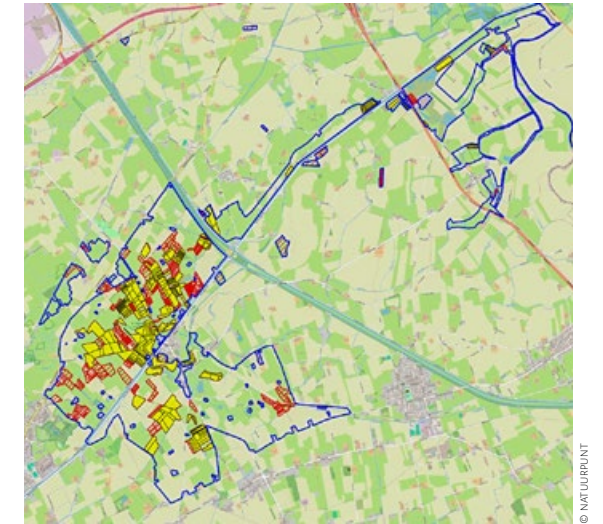
Binnen dit project zijn vijf ambities geformuleerd.

- Samen werken we aan boven- en ondergrondse waterberging, om zowel droogte als water-

- overlast aan te pakken;
- Samen werken we aan het verbeteren van de waterkwaliteit;
- Samen werken we aan een rendabel en toekomstbestendig landbouwlandschap;
- Samen werken we aan een landschappelijke en natuurlijke versterking;
- Samen werken we aan waterbeleving.

Hierbij werkt men op drie speerpunten: industrie, water en landschap in de Mandelvallei; landbouw, water en landschap in de Mandelvallei en Burger; en water en landschap in de Mandelvallei. Naar aanleiding van het startevenement zullen enkele werkgroepen worden opgericht om samen rond een aantal thema's verder te werken om deze ambities gestalte te geven. Zit je met vragen hierover of wil je input geven, laat het ons weten. ■

Ann-Sophie Decroos, regioconsulent
ann-sophie.decroos@boerenbond.be

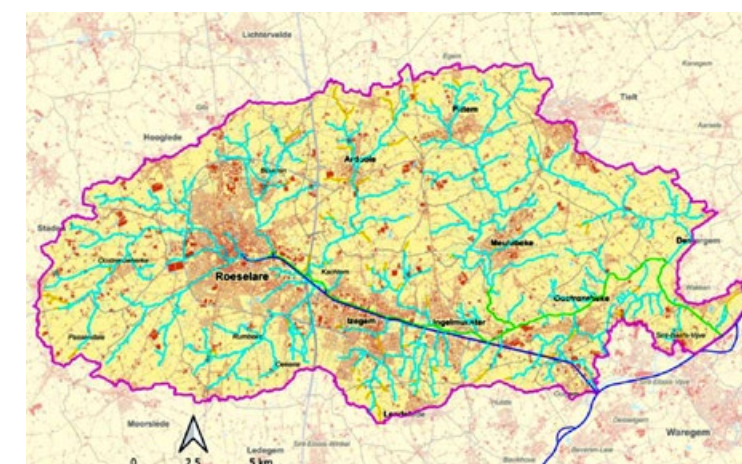
Situering van het natuurbeheerplan Stadswallen van Damme.

Natuurbeheerplan Stadswallen van Damme vernieuwt en breidt uit

NATUURBEHEERPLAN In en rond het natuurbeheerplan 'Stadswallen van Damme' dat gelegen is in Brugge en Damme zijn de laatste jaren heel wat extra percelen onder natuurbeheer gebracht. Natuurpunt vernieuwt dan ook het reeds bestaande natuurbeheerplan, waarbij de extra aangeworven percelen worden toegevoegd, alsook de ambities voor het gebied verder worden uitgebreid. Er wordt een globaal kader aangeduid van ongeveer 1400 ha groot waarin vandaag reeds een kleine 300 ha onder natuurbeheer valt.

Indien je gronden gebruikt of bezit langs de Damse Vaart kan het geen kwaad om de documentatie eens door te nemen. Die vind je via onderstaande QR-code. Bij extra vragen over het plan kan je terecht bij je regioconsulent. ■

Justin Vermeire, regioconsulent
justin.vermeire@boerenbond.be

Het projectgebied van de Mandelvallei.

Commerciële berichten

Quotas

Nerd te koop en te koop gevraagd:
Tel. 0475-555834

963

NER-D te koop/gevraagd.
Contacteer 't Boerenhuys
vrijblijvend via
050/70 80 80 of
info@boerenhuys.be

967

Algemeen

Betalingsrechten te koop T. 0472942322

984

Verschillende

DEVOS brijbakken/mestmixer/
silo's (9/9/24T)/regelkasten STIENEN/
voedervijzels/noodstroomgenerator/
hondenkennel (grote hond)
T. 09/3715893

985

Masterbloc / Betonblok / Legoblok te koop - 170 stuks - 1500 x 750 x 400 - 1070 kg / stuk, 1 x gebruikt, regio Aalst
T. 0495 50 50 19

986

Rollend materiaal

Gezocht:

Tractor klein - groot -
smalspoor, merk nl belang,
mag werk aan zijn
T. 0495 277 174

965

Gezocht:
verreiker - kniklader minikraan,
merk geen belang,
mag werk aan zijn
T. 0495 277 174

966

Over te nemen

Witloofbedrijf + frigo's te koop in Aar-
schot T. 0476879626

983

Heeft u vastgoed te koop?
Adverteer bij ons!
Bel 016 28 63 33

"Gevraagd: chauffeur CE (vervoer van varkens)"

DEWYSE
VARKENS & DEENSE FOKZEUGEN
DEKRIJPE DEENSE ZEUGEN
BIGGEN- EN VARKENSHANDEL
BVBA Dewyse & Co.
Molenweg 6 • 8650 Klerken
0495-24 88 99 (Hugo)
0495-24 88 11 (Jo)
jo@varkensdewyse.be
www.varkensdewyse.be

AERTSEN MAKELAARS

agrarisch vastgoed Noorderkempen

Wuustwezel	Minderhout	Rumst
Melkveebedrijf met o.a. woning, moderne melkveestal met melkhuis, 2 jongveestallen. Totale bezetting exploitatie 2021: 188 dieren. EPC 646 - Vg, Lwag, Gmo, Gvkr, Gvw	Hoeve op 5ha 08a 84ca landbouwgrond van hoge kwaliteit. Bedrijfs woning met achter de woning de voormalige melk- en mestvarkensstal. EPC 695 - Vg, Ag, Gmo, Gvkr, Gvw	Tuinbouwbedrijf op ca. 2ha 30a volledig uitgerust voor een moderne groenteteelt. Computergestuurde kassen in glas (1.000m ²) 2 LWK's en alle neevoorzieningen. EPC 363 - Vg, Ag, Gmo, Gvkr, Gvw

AERTSEMAKELAARS.BE INFO@AERTSEN.BE 03 270 76 25 BIV 512.609

SPECIALISTEN IN ONS VAK

Veescheren, klauwverzorging, stalreiniging ...

Ontdek ons aanbod op

WWW.WERKERS.BE

agidoor MADE IN BELGIUM BY AGRIDOOR
Hostede 1 - 8690 Hoogstade
058 62 86 77
058/62 86 78
www.agidoor.be

- Kunststof deurblad standaard grijs
- Vochtbestendig
- Hoekkozijn in inox met rubberafdichting
- Slot- en schamieren in inox-uitvoering
- Kunststofkrugarnatuur met ronde handgrepen

Simply the best

NOTARIËLE AANKONDIGING?
mail naar info@mediaservice.be
of bel 016 28 63 33

GETCONNECTED

Scan voor meer info

+ € 1.000,-

- € 1.000,-

+ € 1.000,-

- € 1.000,-

vantage powered by **agrometius**

PAK ALVAST 100 EU/HA
ECOREGELING BEKALKING!
+32 (0)11 599 566 | www.vantage-agrometius.be

Trimble

Plaats uw zoekertje in Boer&Tuinder

VUL JE ZOEKERTJE ONLINE IN VIA MEDIASERVICE.BE/ZOEKERTJES !

of

VUL HIER UW ZOEKERTJE IN

Per vakje één letter, cijfer, teken of spatie. Invullen in hoofdletters a.u.b.

	Leden	Niet leden
1	VASTE PRIJS € 7,50	VASTE PRIJS € 10,-
2		
3		
4		
5		
6	€ 9,-	€ 12,-
7	€ 10,50	€ 14,-
8	€ 12,-	€ 16,-
9	€ 13,50	€ 18,-
10	€ 15,-	€ 20,-

PERSOONLIJKE GEGEVENS

Firma: _____
Naam: _____
Straat: _____ Nr.: _____
Postcode: _____ Gemeente: _____
Tel.: _____ E-mail: _____
BTW: _____
Lidnr. Boerenbond: _____

STUREN NAAR

Minstens één week vóór verschijnen opsturen:

Mediaservice Diestsevest 40, 3000 Leuven
Tel.: 016/28 63 33
info@mediaservice.be

Via overschrijving op rekening **BE03 7364 0333 7784** op naam van Boerenbond vzw en met vermelding "Zoekertje Boer&Tuinder"
Ik stuur een kopie van bewijs van betaling mee. Zonder bewijs van betaling ontvang ik automatisch een factuur.

Handtekening: _____

Stopzetting van gereserveerde inlassingen dient schriftelijk gemeld te worden.

Advertenties voor de verkoop van honden en katten zijn onderworpen aan het KB van 27/04/2007 (verschenen in het Belgisch Staatsblad van 06/07/2007). Hierdoor is het verboden voor particulieren om honden en katten, zowel gratis als tegen een prijs, te verhandelen zonder vergunning.

Advertenties onroerend goed: zie Vlaamse regelgeving publi's onroerend goed - www.ruimtelijkeordening.be of kader bij notariële verkopen.

Mediaservice behandelt uw gegevens met zorg. De gegevens die u opgeeft zullen ons in staat stellen aan uw vraag te voldoen en u regelmatig op de hoogte te brengen van onze verschillende activiteiten. U beschikt op elk ogenblik over het recht tot inzage, wijziging of schrapping. Deze gegevens mogen zonder tegenbericht van u, doorgegeven worden aan derden. U kunt onze privacyverklaring te allen tijde raadplegen via onze website: www.mediaservice.be/privacy.

GEWENSTE RUBRIEK

DIEREN

- stieren
- runderen
- varkens
- schapen
- geiten
- paarden
- struisvogels

MATERIEEL

- aanhangers
- voertuigen
- tractoren
- diversen rollend materieel
- melkinstallaties

ALLERLEI

- quota
- verschillende
- huwelijken
- te huur
- te koop gevraagd
- bloemen - planten
- serres

WERKAANBOD

- jobs

ONROERENDE GOEDEREN

- te koop / te huur gevraagd
- te koop / te huur
- weideseizoenen

VERSCIJNINGSDATA

Aantal inlassingen: _____

- wekelijks
- tweewekelijks

KOSTPRIJS

TUSSENTOTAAL ZOEKERTJE	=	
☐ zoekertje met kader	+ € 2,50	
☐ ik wil de reacties op mijn zoekertje laten toekomen bij Mediaservice	+ € 4,-	
☐ stuur mij een bewijsnummer a.u.b.	+ € 2,-	
TUSSENTOTAAL	=	
☐ aantal inlassingen	x	
☐ ik wil een factuur (voor een bedrag kleiner dan € 25,-)	+ € 3,-	
TOTAAL	=	

Mediaservice
gericht adverteren

DE REFERENTIE

voor precisie zaaien en schoffelen

MONOSEM

SPECIALE VOORSEIZOEN VOORWAARDEN

Vanaf nu bij iedere voorseizoen aankoop krijgt u een **12%** korting cumuleerbaar met een korting tot **8%** voor vervroegde betaling!

Meca V4/4E

NG Plus 4/4E

NX M/ME

Multicrop

...en vele andere modellen!

DistriTECH
JOSKIN

Neem contact met ons op voor meer informatie!
www.distribtech.be @ f

POSETRON

Ontvang uw ledenvoordeel met een professioneel batterijsysteem van Posetron

Een batterijsysteem is een duurzame keuze die het mogelijk maakt overtollige energie op te slaan wanneer de productie hoog is en deze vrij te geven wanneer dat nodig is. Dit alles resulteert in:

- ✓ Lagere operationele kosten
- ✓ Bedrijfscontinuïteit
- ✓ Minder impact op het milieu

Ledenvoordeel Boerenbond #1
2 jaar gratis onderhoud Posetron

Ledenvoordeel Boerenbond #2
50% korting lidmaatschap Farmpower

www.posetron.be/ledenvoordeel-boerenbond

Boer&Tuinder

Weekblad voor leden
van Boerenbond

ISSN 0772-7054

REDACTIE

Elisabeth Mertens (directeur)
Lieven Vancoillie (hoofdredacteur),
Liesbet Corthout (adjunct-hoofdredacteur),
Jo Gennez (redactiecoördinator),
Ivan De Clercq, Tom Dewanckele en
Samme Nuyts (journalist),
Agnes Robeyns (redactiesecretariaat).

VORMGEVING

Kris Thielemans en Frank Taillieu (grafisch redacteur)
Basiel Dehasselair, Hans Haegemans en Kim Lemin
(vormgeving).

REDACTIEADRES

Diestsevest 40, 3000 Leuven, boer&tuinder@boerenbond.be
T. 016 28 63 01

RECLAMEREGIE MEDIASERVICE

Philippe Persoons, Kathleen Peeters (verkoop),
Eleni Baert (productie en administratie),
Winnie Doms (administratie).

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Frans De Wachter, gedelegeerd bestuurder Boerenbond vzw
Diestsevest 40, 3000 Leuven

Drukkerij

Graphius Group, Oostakker

De oplage van *Boer&Tuinder* wordt gecontroleerd door CIM.

Gemiddelde oplage per nummer 14.785 ex.

Winnaar BTOB-Award 2019. Lid van WE MEDIA.

Voor het overnemen van artikelen uit *Boer&Tuinder* is
steeds schriftelijke toestemming van de redactie nodig.
Bronvermelding is altijd verplicht.

Boer&Tuinder niet ontvangen?

Bel 016 28 60 00 of mail naar
ria.torbeyns@boerenbond.be

Wil je adverteren in Boer&Tuinder?

Neem contact op met Mediaservice
016 28 63 33 of info@mediaservice.be
www.mediaservice.be

Zoek je andere info?

Recente marktberichten, de contactgegevens
van je consultant, het startuur van
een voordracht ... raadpleeg onze website:

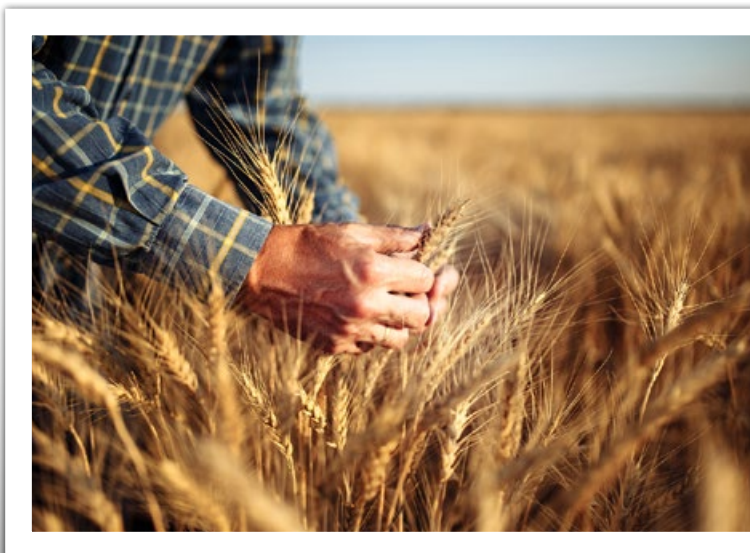
www.boerenbond.be

Volg ons op Facebook,
www.facebook.com/boerenbond

Volg ons op Twitter,
[@boerenbond](https://twitter.com/boerenbond)

© SHUTTERSTOCK.COM

Examenstress

Op het moment dat dit nummer van *Boer&Tuinder* in de brievenbus valt, zit ik met klamme handjes op mijn stoel te wiebelen, klaar om mijn eindwerk te gaan verdedigen. Ik volgde dit schooljaar een opleiding *Video Content Creator*. Een jury zal mijn werkstukken beoordelen en eind deze maand heb ik dan hopelijk mijn diploma op zak. En mocht het toch niet lukken, is er natuurlijk nog altijd de tweede zit in augustus. Dat is een luxesituatie die land- en tuinbouwers niet hebben. Zij moeten het van de eerste keer juist doen. En in tegenstelling tot mij, weten zij niet al weken op voorhand wanneer ze precies hun vakkennis zullen moeten tonen. Het weer gooide dit voorjaar al heel wat teeltplannen overhoop: zullen we of zullen we niet; kunnen we of kunnen we niet? Het rapport van een landbouwbedrijf bestaat daarnaast niet uit één examenmoment, maar uit een waardering voor het 'dagelijks werk', dat niet stopt bij zaaien of planten. En op de resultaten is het wachten tot de oogst. De omstandigheden nu zijn bijzonder frustrerend, maar dat heeft ook een verrassende bijwerking. Frustratie staat vaak aan de wieg van innovatie. En voor dat vak slagen boeren en tuinders met glans! ■

Liesbet Corthout

Adjunct-hoofdredacteur Boer&Tuinder
liesbet.corthout@boerenbond.be

**“Voor land- en tuinbouwers
is er geen tweede zit.”**

Willem Derynck wil thuis het glastuinbouwbedrijf overnemen

“Als Groene Kringer word je logisch ook Boerenbond”

Zeven kilometer ten noordoosten van Roeselare bevindt zich Ardoorie. De gemeente leverde heel wat bekende namen zoals radiopresentatrices Michèle Cuvelier en Friedl' Lesage, acteur Mathias Sercu, zangeres Laura Lynn en ex-voetballer, tegenwoordig ereburger van Ardoorie, Marc Degryse. Onze Boer in de Kijker van deze week lijkt op de goede weg om in onze landbouwsector een minstens even grote naam te worden. We gingen langs bij de altijd enthousiaste komkommerkweker Willem Derynck die ons achteraan in dit magazine geregeld laat meegenieten van zijn dagboekvertelsels.

Tom Dewanckele

© FOTO'S: IVAN DE CLERCK

Willem Derynck (26)

Komkommers, snijbonen en peterselie

Ardoorie (West-Vlaanderen)

Willem is zelfstandig helper op het glastuinbouwbedrijf van zijn ouders, ze telen er naast komkommers ook nog snijbonen en peterselie. In volle EHEC-crisis koos Willem aanvankelijk voor zekerheid met een opleiding aan het VTI in plaats van meteen voor landbouwschool VABI te kiezen. In het vierde middelbaar werd het duidelijk dat hij's ochtends toch liever salade kwam snijden in plaats van op de schoolbanken te zitten. Na het middelbaar lag de keuze voor landbouw dus voor de hand en trok hij naar Hogeschool Vives. “Daar is alles eigenlijk opengebloeid en ondertussen zie ik mezelf niets anders meer doen. In die periode heb ik me aangesloten bij Groene Kring, werd ik een tijdje provinciaal voorzitter in West-Vlaanderen en vond ik mijn weg naar de werkgroep tuinbouw waarvan ik nu voorzitter ben. Hierdoor werd ik ook afgevaardigd naar de sectorvakgroep Groenten bij Boerenbond, wat voor mij een logische volgende stap was en waar ik me zeer goed bij voel.”

Toekomstige overname

Het glastuinbouwbedrijf bestaat uit 8000 m² bedekte teelt, waarvan de grote helft vol staat met komkommers. Daarnaast wordt een kleine hoeveelheid snijbonen geteeld en in de winter peterselie die aangevuld wordt met jaarlijks veranderende teelten zoals kropsla, veldsla of radijzen. “Het is leuk dat ons bedrijf op dat vlak vrij flexibel is. Ik probeer graag eens nieuwe dingen, net zoals vroeger bij mijn vader, houdt dat mijn telershart wakker. Het is de bedoeling om eind dit jaar over te nemen van mijn ouders. We zullen nog een jaartje verder samenwerken voor ze definitief op pensioen gaan en zullen dan moeten zien hoe we het aanpakken. Ik ga nu juist samenwonen met mijn vriendin in het vroegere huis van mijn grootouders, maar we weten nog niet of wij dan daar blijven wonen of van huis zullen wisselen met mijn ouders.”

Hydrocultuur telen

De passie voor komkommers kreeg Willem door van hun teeltvoorlichter op het

bedrijf. Toen hij tijdens zijn stage in contact kwam met hydrocultuur was hij overtuigd van de manier van telen en werd thuis de overstap gemaakt. “Drie jaar geleden werd alles hier op het bedrijf volledig vernieuwd en hebben we dus ook de nieuwste klimaatsturingen geïnstalleerd. We hebben ons systeem volledig zelf gebouwd. Dat zorgt ervoor dat je bij breuk meestal zelf het probleem kan oplossen en dat we alles volledig op maat voor ons eigen bedrijf konden uitwerken. Komkommers kweken op hydrocultuur, dat is topsport. Onze vroegere computer van 25 jaar oud kon de complexe berekeningen niet meer uitvoeren. Met het nieuwe systeem wordt automatisch gezocht naar extra mogelijkheden om energie te besparen waardoor we minder moeten stoken. Op dat vlak hebben we wellicht de grootste winst gemaakt, maar ook op het vlak van water wordt bij ons alles hergebruikt en hebben we niets meer over van reststroom. Iedere druppel water heeft dezelfde consistentie om te voorkomen dat er gebreksverschijnselen optreden en we als logisch gevolg daarvan een betere productie krijgen.”

Dag van de komkommer

Sinds 2010 werd door het GroentenFruit-Bureau 1 juli uitgeroepen tot Dag van de Komkommer. “Dat is natuurlijk leuk, want we zien daar elk jaar opnieuw veel wist-jedatjes rond passeren op sociale media. Er zou voor mij gerust nog wat meer reclame voor gemaakt mogen worden. Je hebt bijvoorbeeld ook de Week van het Witloof, voor mij ook een super initiatief. Op die manier kunnen we onze groenten weer wat onder de aandacht brengen. Zeker in het begin van het jaar is dat voor ons interessant, want na de winter moeten we de consument natuurlijk weer aan de komkommers krijgen.”

Boerenprotesten voorjaar

In de beginperiode van de boerenprotesten dit voorjaar wou Willem zich aanvankelijk wat afzijdig houden omdat hij gelooft dat de je betere resultaten kan

behalen door met elkaar in gesprek te gaan. “Als dat gesprek uiteindelijk te eenzijdig wordt, moet je natuurlijk andere middelen aanwenden. Toen de bevoegde minister solostim speelde in Antwerpen, ben ik toch in actie geschoten. Diezelfde dag ging ik langs op onze actie aan de Blauwe Toren in Brugge en aansluitend naar Zelzate. Op de Botweg-actie in Roeselare kreeg ik de kans om als jonge landbouwer te spreken op het podium. Achteraf gezien hebben we vooral extra draagvlak bij de bevolking teweeg kunnen brengen, maar hoop ik toch nog extra verschil te kunnen voelen op het veld zelf. Iedere partij was voor de verkiezingen uitgesproken voorstander van de landbouwsector, maar laat ons hopen dat ze dit de komende maanden en weken niet vergeten. Ik geloof zelf nog altijd heel hard in onze toekomst, want zelfs als ze ons zouden vergeten, zullen ze voor de voedselvoorziening uiteindelijk toch weer bij ons uitkomen.”

Boer zoekt vrouw

Willem leerde zijn vriendin Laura kennen in de KLJ van Ardoorie. Toen ze nog gewoon vrienden waren, nam Laura deel aan *Boer zkt Vrouw*, maar zonder succes. Een tijdje later sloeg de vonk uiteindelijk toch over tussen de twee en werd de vriendschap een relatie. “Laura heeft zelf geen achtergrond in de landbouw en gaat momenteel buitenshuis werken. We zien de komende jaren wel of ze mee aan de slag gaat op ons bedrijf of niet. Achteraf gezien ben ik heel blij dat ik nog een extra jaar lid ben geworden bij de KLJ, want ik was eigenlijk al gestopt en wou toch nog eens teruggaan. Toen heb ik Laura leren kennen en we zijn ondertussen beiden heel tevreden dat zij toch haar boer gevonden heeft!” ■

“Komkommers kweken op hydrocultuur, dat is topsport.”

Pierre Michels, geëmigreerde Vlaamse akkerbouwer

Wie de boer niet eert ...

Na mijn vorige dagboek 'Op pensioen' lijkt het wel alsof heel Europa meeleeft. Ik moet nu voor drie 'heren' beleefd schrijven. Een sterkte, die ik heb, was dat ik al in vriendschap en vrede was met de Russen, vooral- eer Europa ten oorlog trok. Dat wordt nog versterkt met dit dagboek. Handel is sterker dan oorlog, maar dat volstaat niet om het probleem op te lossen. Nu één van de twee kampen het moeilijk heeft en Rusland eerder gereageerd heeft, wil ik toch mijn geboorteland en ook mijn thuisland helpen met een dringend probleem: boeren zoeken. Parijs wil dat ik zo verder in *Boer&Tuinder* schrijf. Zonder dat ik het beseft heb ik Vlaamse boeren over de streep getrokken om naar Frankrijk te verhuizen. Het telefoontje dat we daarover kregen verraste ons. We konden er niet goed op antwoorden en hadden daar nog totaal niet bij stilgestaan. "Vul een zoekertje in voor *Boer&Tuinder*", was de reactie van een van mijn zonen. Maar ze reageerden: "Nee, nee, je vader kan dat veel beter uitleggen." Zijn suggestie om contact op te nemen met Boerenbond bleek ook niet te voldoen aan hun verwachtingen: "In Nederland zitten er ook te veel boeren. We kennen daar niemand, en jullie zijn 'debouleurs' op alle vakken. Zo kwamen de geheimen los en is deze bijdrage voor mijn dagboek gestart. In Frankrijk zoeken we geen akkerbouwers, maar wel alle

andere soorten boeren. We hebben drie soorten boerderijen te koop of te huur. Het merendeel zijn veeboerderijen met akkerbouw, stedelijke moestuinen of wijngaarden. Als je interesse zou hebben, raad ik aan om langs de zee te zoeken, van het noorden tot aan het departement Loire-Atlantique. Daar wonen de gelukkigste Vlaamse veeboeren. Laat het binnenland maar over aan de Nederlanders. Laat je nooit uitnodigen op het bedrijf zelf, maar spreek af op het hoofdbureau. Daar heb je tien keer meer aanbod dan op het internet. Naast veeboerderijen met akkerbouw heb je de groentebedrijven rond de grote steden, zeker rond Parijs. Dat is heel interessant voor nieuwkomers, zelfs met een klein budget. Als de stedelingen maar hun lokale groenten hebben. Daar kan ik bij helpen met de juiste vriend. De derde groep van bedrijven zijn wijngaarden. Maar ik vermoed dat dit niet in onze cultuur ligt. Alle Vlaamse boeren, groot of klein zitten onder één koepel, die van Boerenbond. Die heeft veel boeren bijgemaakt. Afgaand op het nieuws zijn er dat te veel, volgens de Vlaamse regering. Maar Boerenbond is klaar voor wat nu gaat gebeuren. Franse boeren zitten niet onder één koepel. Je hebt de 'céréaliers' (graantelers) en de 'boueux'. Dat laatste is een scheldwoord dat ik veel hoor bij de céréaliers, en dat zoveel als 'strontboeren' betekent. Die laatste zijn moegetergd en uitgebuit. Ze hebben de handdoek in de ring gegooid en hun kinderen naar de stad gestuurd. De Franse syndicale politiek bestaat erin om de gronden van een stoppende boer te laten overnemen door een buurman. Op die manier komen er 0,0 jonge boeren bij. Het is maar Boerenbond, die jonge beginners met een leefbaar project begeleidt en vormt, en hen helpt voor de financiering en voor de fiscaliteit. Wij Vlamingen moeten daar fier op zijn. Frankrijk en ook Wallonië zouden daar beter een voorbeeld aan nemen. Onze Franse president beseft nu dat we alle soorten boeren nodig hebben. Er zullen nog veel van de céréaliers die het nogal hoog in hun bol hebben enkele trappen naar beneden donderen. Maar ik hoop dat het nooit zover komt. De Franse soldaten willen melk, boter, camembert, vlees, eieren, groenten, fruit en veel wijn aan het front. Laat het nu net dat zijn, dat de boueux verschaffen, die we niet meer hebben. ■

Zonder dat Pierre het beseft heeft hij al heel wat Vlaamse boeren over de streep getrokken om naar Frankrijk te verhuizen.

Vraag advies aan onze experts

Als lid van Boerenbond (reeks 1 en 2) kan je **advies** vragen over een zeer breed gamma van onderwerpen. Vragen over de pachtwetgeving, ruimtelijke ordening, bouwen milieuv vergunningen, sociaal statuut ... Je kan ze stellen aan onze experts tijdens hun **ziddagen**. Langskomen kan enkel **op afspraak!** Het eerstelijnsadvies van Boerenbond is het **eerste half uur gratis**. Voor eventuele nazorg (dossier samenstellen, formulieren invullen ...) of permanente dossieropvolging wordt een vergoeding gevraagd. Voor gespecialiseerde aangelegenheden wordt doorverwezen naar een expert van SBB.

**Zomer
regeling van
1 juli tot
31 augustus**

Antwerpen	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Brecht	2 jul	dinsdag (9.30-12.00)	014 59 51 60	SBB, Vaartstraat 79
Sint-Katelijne-Waver	3 jul	woensdag (9.30-12.00)	014 59 51 60	SBB, Mechelsesteenweg 109 A
Geel	4 jul	donderdag (9.30-12.00)	014 59 51 60	Boerenbond, Maal 1
Vlaams-Brabant		enkel op afspraak		
Pepingen	1 jul	maandag (10.00-14.00)	0473 88 21 05	Dravershof, Ninoofsesteenweg 94
Leuven	2 jul	dinsdag (9.00-12.00)	0473 88 21 05	Boerenbond, Diestsevest 40
Londerzeel	10 jul	2e en 4e woensdag (9.00-13.00)	0473 88 21 05	Gildenhuis, Gildenstraat 19
Neerlinter	4 jul	1e en 3e donderdag (9.30-12.00)	0473 88 21 05	KBC Verzekeringen, Kasteelstraat 8
Bekkevoort	22 aug	2e en 4e donderdag (9.30-12.00)	0473 88 21 05	SBB, Staatsbaan 106
Limburg		enkel op afspraak		
Genk	na afspraak	na afspraak	011 30 37 10	Boerenbond, Jaarbeurslaan 29, 2de verdiep
Sint-Truiden	2 jul	tweewekelijks op dinsdag (9.00-12.00)	011 30 37 10	SBB, Tiensesteenweg 178, blok A (boven Decathlon)
Bree	24 jul	tweewekelijks op woensdag (9.00-12.00)	011 30 37 10	SBB, Peerderbaan 21
Tongeren	4 jul	tweewekelijks op donderdag (9.00-12.00)	011 30 37 10	SBB, Aniciuspark 16
Oost-Vlaanderen		enkel op afspraak		
Aalst	2 jul	tweewekelijks op dinsdag (9.30-13.00)	09 243 88 28	SBB, Korte Keppestraat 7 bus 11
Oudenaarde	3 jul	tweewekelijks op woensdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Wortegemstraat 22
Zottegem	1 aug	tweewekelijks op donderdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	K40, Kloosterstraat 40
Maldegem	1 jul	1e en 3e maandag (13.30-16.00)	0474 49 75 58	SBB, Koning Leopoldlaan 81G
Lochristi	2 jul	dinsdag (9.00-12.00)	0474 49 75 58	SBB, Rivierstraat 62
Sint-Denijs-Westrem	2 jul	dinsdag (14.00-16.00)	0474 49 75 58	Boerenbond, Kortrijksesteenweg 1144 J
Beveren	9 jul	2e en 4e dinsdag (14.00-16.00)	0477 34 17 77	SBB, Gentseweg 188
West-Vlaanderen		enkel op afspraak		
Diksmuide	1 jul	maandag (9.00-12.00)	0478 34 39 50	SBB, Kaaskerkestraat 100
Veurne	3 jul	woensdag (9.00-12.00)	0478 34 39 50	Dienstencentrum De Zonnebloem, Zuidstraat 67
Roeselare	2 jul	dinsdag (9.00-16.00)	051 26 03 80	Boerenbond, Diksmuidsesteenweg 406
Loppem	18 jul	donderdag (14.00-16.00)	0474 49 75 58	SBB, Autobaan 6A (opgelet: nieuwe locatie)
Gistel	25 jul	1e en 3e donderdag (9.00-11.30)	0474 49 75 58	Cultureel Centrum, Hoogstraat 1
Ieper	9 jul	tweewekelijks op dinsdag (9.30-13.00)	09 243 88 28	SBB, Diksmuidseweg 95
Zwevegem	10 jul	tweewekelijks op woensdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Harelbeekstraat 169
Tielt	25 jul	tweewekelijks op donderdag (9.00-12.00)	09 243 88 28	SBB, Sint-Janstraat 185

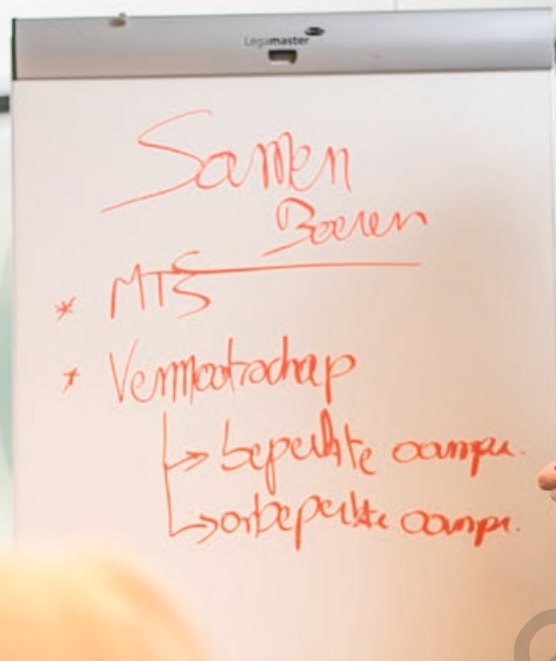
Heb jij een vraag over je bedrijf? Bel dan onze advieslijn 016 28 61 61. Mailen kan ook naar advies@boerenbond.be.

eerste halfuur is gratis

**BOEREN
BOND**
adviseert

Dimitri Delbeke (SBB)
Lesgever

Starterscursus type A & B

Een land- of tuinbouw- bedrijf opstarten. Wat nu?

Dimitri Delbeke werkt als bedrijfs-economisch adviseur en fiscaal consulent bij SBB. Hij adviseert landbouwers en tuinders onder andere bij overnames of begeleidt hen in de zoektocht naar een optimale bedrijfsstructuur. In de starterscursus type A heeft hij het over de verschillende uitbatingsvormen en vennootschappen en bespreekt hij de belangrijke facetten bij een overname.

Wil jij een land- of tuinbouwbedrijf opstarten of overnemen of overweeg je een carrière in land- of tuinbouw? Dan is de starterscursus, de beste basisopleiding en ideale voorbereiding. Deze cursus leidt naar het installatieattest dat recht geeft op financiële ondersteuning via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Dit najaar start op verschillende locaties in Vlaanderen de type A-cursus.

Schrijf je in via www.boerenbond.be/starten-land-tuinbouw.

Online vind je alle praktische info, stel je vragen via vorming@boerenbond.be.

 **BOEREN
BOND**
vormt